

nalforsorgen. Så jeg oplever i og for sig ikke, at der er nogen konflikt mellem nogle ministerområder. Vi trækker begge på samme hammel.

Men jeg vil gerne sige, at det er min erfaring, at psykiske arbejdsmiljøproblemer – det må være et ekstremt hårdt psykisk miljø, vi taler om her i nogle af de belastede fængsler – altså kræver en grundighed og en del samtale med mennesker på de enkelte arbejdspladser. Det er noget vanskeligere at gå til end at se, om en rundsav er afskærmet rigtigt efter forskrifterne.

Jeg har tillid til, at det her arbejde skrider så hurtigt frem som muligt, og jeg tror, jeg kan sige med justitsministerens billigelse, at der ingen modstrid er mellem de to ministerier i ønsket om at få et sikkert og sundt arbejdsmiljø i fængslerne.

Anne Baastrup (SF):

Jeg kvitterer for, at beskæftigelsesministeren har fået det her problem højere op på hjernebarken, for det er jo vigtigt, at ministeren også selv er klar over, hvilke problemer der er ude i marken. Så jeg er meget tilfreds med de svar, jeg har fået indtil nu.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 15.55

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 32:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvilke overvejelser gør regeringen sig om normalisering af Danmarks diplomatiske forbindelser til Taiwan?«

Af Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Søren Krarup (DF) og Jesper Langballe (DF).

(Forespørgslen anmeldt 21/1 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 24/1 2003). (Eventuel afstemning udsættes til torsdag den 10. april 2003).

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at eventuelle afstemninger om forslag til vedtagelse først foretages i morgen torsdag.

Begrundelse

Peter Skaarup (DF):

Som det lille land Danmark er, har vi i særligt omfang god grund til at hælde vores hoved til andre lande, der kan komme os til hjælp i situationer, hvor vi måtte være i vanskeligheder.

Dansk Folkeparti har rejst debatten i dag for at sætte fokus på Taiwan, som vi på forskellig vis opfatter godt kunne få en bedre behandling i det internationale samfund, end det får i dag.

Taiwan er et land med 23 millioner indbyggere. Det er en af verdens største økonomier. Det er en moderne og demokratisk nation, som efter vores opfattelse også bør have en forbedret plads i det internationale samarbejde, der foregår rundt omkring i verden.

Man har en konflikt med Kina, Fastlandskina, hvor man på forskellig vis efter vores opfattelse bliver holdt ude af det gode selskab, fordi Fastlandskina, Kommunistkina, ikke er interesseret i, at det her frihedselskende land med demokrati får en forbedret position, sådan at f.eks. deres demokratisk valgte regeringsrepræsentanter kunne komme på privat besøg i Danmark, som der tidligere har været debat om, og sådan at man på andre områder kunne opnå fordele i forhold til den behandling, man får i det internationale samfund.

Som led i en pris, der i Danmark skulle overrækkes til Taiwans præsident, var tanken fra noget, der hedder Liberal International, at Taiwans præsident blev inviteret til landet. Men han fik ikke mulighed for at komme her og modtage prisen for at være en frihedselskende person.

Man kan jo sige, at det er underligt, når et frihedselskende land afviser at modtage en frihedselskende person, der er præsident for et demokratisk land, til under private forhold at modtage en sådan pris.

Det mener vi er uacceptabelt, og vi har noteret os, at repræsentanter for den regering, vi har nu, Venstre og De Konservative, har udtalt, at man også ser problemer i, at man meget strengt har håndhævet en EU-aftale fra 1988, der går ud på, at man ikke kan modtage officielle besøg fra Taiwans repræsentanter, men som efter vores opfattelse ikke går ud på, at man på privat vis kan modtage repræsentanter fra Taiwan.

Vi ønsker med den her debat bl.a. at sætte fokus på, om man ikke i fremtiden kan være mere lempelig og liberal. Vi giver jo i Danmark ophold til mange mennesker, der kommer hertil både kortvarigt og længerevarigt. Der bør vi

også kunne give mulighed for, at repræsentanter for et frihedselkende land, her Taiwan, kommer på besøg i Danmark og oplever de ting, som man kan opleve i Danmark.

Vi mener også, at man på en række andre områder fra regeringens side bør sætte fokus på, hvordan man kan forbedre samarbejdet mellem Taiwan og Danmark. Vi interesserer os for det økonomiske område og det kulturelle område, hvor vi ser gode muligheder for, at vi med Taiwan ligesom med mange andre lande kan udveksle besøg og udveksle aftaler.

Vi vil bl.a. godt bede regeringen i dag forholde sig til spørgsmål omkring skattebehandling; om man ikke kunne lave en dobbeltbeskatningsaftale med Taiwan, ligesom man har det med en række andre lande i verden. I Folketinget behandler vi jævnligt spørgsmål om skatteoverførsler mellem landene. Der synes vi også, det ville være rimeligt, at man gør det i forhold til Taiwan.

Jeg ved, at Taiwan selv har udvidet mulighederne for at modtage borgere fra f.eks. Danmark i en kortere periode uden at kræve visum, så Taiwan er i forbindelse med sin demokratisering også interesseret i, at man på forskellige måder gavner forholdet til andre fredelige og demokratiske lande.

Så vi håber med den her debat, at regeringen på en række områder vil være imødekommende over for de synspunkter, som vi følger der vil være bred dækning for også i Folketinget i forhold til de tidligere debatter, vi har haft, og hvor vi har kunnet konstatere det, nemlig at man forsøger at gavne et godt samarbejde mellem to demokratiske nationer, Taiwan og Danmark.

Besvarelse

Kl. 16.00

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil gerne indledningsvis erklære, at jeg ikke er enig i spørgerens antagelse i forespørgsels tekst: at noget skulle være unormalt med hensyn til Taiwan. Danmark følger den linje, som langt størstedelen af verdens lande følger, nemlig at anerkende Folkerepublikken Kina og ikke Taiwan, hvilket er i overensstemmelse med etkinapolitikken. Dette falder faktisk også godt i tråd med den politik, som den taiwanesiske ledelse selv har lagt.

Den nuværende præsident, Chen Shui-bian, blev valgt i 2000 på en politisk platform, der indeholdt uafhængighedstanker. Men siden valget har Chen nedtonet denne side af sit valggrundlag, og der er jo ikke tale om, at Taiwan har erklæret sig uafhængig eller har anmodet om anerkendelse. Dermed er en hel central forudsætning for at overveje at ændre på anerkendelsesforholdet jo heller ikke til stede.

Både Danmark og EU har længe støttet en fredelig løsning af Taiwanspørgsmålet, og vi tager det jo også vedvarende op med Kina. Vi er overbevist om, at også den taiwanesiske ledelse anser denne fredelige vej for den eneste vej frem. Den ønsker ikke konfrontation med Kina, og det seneste eksempel herpå var vel nok, at præsident Chen takkede nej til Europa-Parlamentets invitation til at komme på besøg. Det besøg kunne have rejst den visumproblematik, som hr. Peter Skaarup var inde på.

Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at i EU er vi blevet enige om igen at se på aftalen af 1988 for at se, om den fortolkes restriktivt. Det er vigtigt for den danske regering, at vi fortolker den på samme måde i alle EU-landene, men jeg synes også, man skal se på, om den ikke er for restriktiv, og derfor ser vi på det i fællesskab og satte arbejdet i gang her i januar måned. Slutresultatet kender jeg selvfølgelig ikke, men arbejdet er i gang, og vi ser på det.

Den konkrete udvikling i forholdet mellem Kina og Taiwan taler sit eget sprog. Samhandelen er stadig voksende, taiwanesiske investeringer i Kina er betydelige, og et stort antal taiwanesiske forretningsfolk har slået sig ned i Shanghaiområdet, hvor de vurderer deres muligheder som langt bedre, end de er på Taiwan. Det er forventningen, at det økonomiske samarbejde vil vokse væsentligt takket være WTO-medlemskabene.

Som et konkret skridt af en vis symbolsk betydning fik taiwanesiske flyselskaber for første gang lov til at lande i Kina i en kort periode i forbindelse med det kinesiske nytår, og det øgede økonomiske samarbejde medvirker til at fremme både tilliden og den gensidige afhængighed. Man kan konstatere, at der er en proces i gang, som på sigt virker befordrende for en løsning af problemet.

Regeringen lægger derfor vægt på, at vi så vidt muligt understøtter det samarbejde mellem Kina og Taiwan, der er i gang, og som altså vil befordre en løsning på lang sigt. Derfor vil det i mine øjne være forkert som udenforstående at

skubbe på for en taiwanesisk uafhængighedserklæring, da dette uundgåeligt vil medføre en tilspidsning af situationen og dermed ødelægge den fordelagtige udvikling, som er i gang for både Taiwan og for Kina. Jeg synes ikke, at udenforstående skal komme og rokke ved deres båd.

Når det er sagt, har jeg også den holdning, at vi må se på, hvilke muligheder der er for at fremme vores samarbejde med Taiwan, som er i gang med en glimrende demokratisk udvikling og har konsolideret sit demokrati. Men vi må gøre det uden at tage skridt af anerkendelseslignende karakter, for så får vi præcis skabt tilbageslag i den fredelige udvikling, der er i gang mellem Kina og Taiwan. Derfor skal det ske, og det kan også udmærket ske, inden for rammerne af Danmarks og EU's etkinapolitik. EU har f.eks. netop oprettet et repræsentationskontor i Taipei.

Taiwan har, som jeg nævnte, haft en glædelig demokratisk udvikling. Den vil vi understøtte, og den skal beskyttes uden at bringe etkinapolitikken i fare. Den er forudsætningen for en fortsat fredelig udvikling og støttes også af den taiwanesiske regering, og derfor kan der mere konkret blive tale om både øget taiwanesisk deltagelse i internationale organisationer og fremme af relationer af økonomisk, kulturel eller mellemfolkelig karakter.

Jeg synes også, at man bilateralt skal se meget konstruktivt på dobbeltbeskatningsaftalen. Skatteministeren og jeg har besluttet at igangsætte arbejdet med en sådan. England har en, Holland har en, og Sverige er på vej til at have en. Der er ganske specielle måder, en sådan aftale skal udformes på, det er ikke sådan ligetil, men jeg synes, at også Danmark skal gå i gang med realisere en dobbeltbeskatningsaftale og undersøge de praktiske muligheder herfor.

EU er i gang med at overveje, hvordan samarbejdet i det hele taget kan styrkes inden for de økonomiske, kulturelle og mellemfolkelige områder. Det er endnu for tidligt at sige noget om, hvilke nye initiativer EU kommer frem med, men konkluderet er det regeringens opfattelse, at vi må optræde ansvarligt, vi må optræde fremmende, og vi må ikke puste til en konflikt, men tværtimod deltage i et internationalt arbejde, der kan fremme en fredelig løsning.

Kl. 16.05

Forhandling

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige tak til udenrigsministeren og regeringen for nogen imødekommelse af det synspunkt, som vi har i Dansk Folkeparti, nemlig at samarbejdet mellem Taiwan og Danmark klart skal forbedres.

Jeg hæftede mig ved det tilsagn, som udenrigsministeren kom med, når det handler om spørgsmålet om visum, hvor jeg mener, det vil være helt hovedløst, hvis vi ikke accepterer, at en person fra et demokratisk land som Taiwan kan komme på privat besøg i Danmark. Jeg ved, at der er et EU-land, nemlig Italien, der har haft præsidenten på besøg, og jeg ved også, at USA gentagne gange har haft forskellige taiwanesiske præsidenter på besøg. Derfor kan jeg ikke se noget til hinder for, at vi skulle kunne gøre det samme.

Jeg skal også kvittere for holdningen vedrørende dobbeltbeskatningsaftale. Jeg mener, den sammen med andre ting er en vigtig del af det, der kan komme på tale for at forbedre samarbejdet.

Så vil jeg i øvrigt sige, at den omfattende internationalisering, der sker i verden i øjeblikket, så verden bliver mindre, medfører et samarbejde mellem nationer på mange områder – ikke kun handel, men også andre former for samarbejde. Det kan være samarbejde om miljø, sundhedsforhold, kriminalitetsbekæmpelse, undervisning og befolkningsspørgsmål, og det kræver et meget vidtstrakt samarbejde over grænserne, både bilateralt og også gennem internationale organisationer. Alene af den grund synes vi i Dansk Folkeparti, det er helt afgørende, at man inddrager så mange samfund, så mange lande som muligt, i det samarbejde, der sker.

Udelukkelse af forholdsvis fremtrædende nationer er ikke alene utåleligt og unfair over for det pågældende land, men det er også et tab for den øvrige verden, der afskærer sig selv fra de samarbejds muligheder, der findes. Med 23 millioner indbyggere er Taiwan ikke verdens største nation, men det er den nittendestørste nation, langt større end f.eks. de skandinaviske lande, Holland, Belgien, Schweiz, Østrig og Tjekkiet, blot for at nævne nogle eksempler. Det er en forholdsvis stor nation efter international målestok, og Taiwan har desuden verdens nittendestørste økonomi og er verdens fjortendestørste handelsnation. Efter international målestok er det altså et vigtigt land, der er tale om, og i Dansk Folke-

parti synes vi, det er urimeligt at udelukke en af verdens mere betydningsfulde nationer fra at indtage sin plads i det internationale samarbejde. Langt de fleste af FN's medlemslande er langt mindre stater med små befolkningstal og meget små økonomier.

Vi ved, at den etkinapolitik, vi fører i disse år, fører til en udelukkelse af Taiwan i mange forskellige sammenhænge. Det kan være Verdenssundhedsorganisationen, WHO, hvor det vil være af betydning, at Taiwan også deltager i samarbejdet. Udelukkelsen betyder, at Taiwan lukkes ude fra samarbejdet om epidemibekæmpelse, indsatsen mod aids og andre områder, som er vigtige, og det er uacceptabelt, hvis Taiwan ikke kan deltage fuldt ud i sådanne samarbejder. Det ønsker vi fra Dansk Folkepartis side at det kan.

Efter folkeretten opfylder Taiwan også alle de betingelser, der kan stilles for at anerkende et land som en selvstændig nation. Der er forskellige opfattelser af, hvilke krav der kan stilles, før man kan tale om en selvstændig stat, men de betingelser, der oftest peges på, når vi taler om folkeretten, er, at regeringen skal have effektiv kontrol med statens territorium; der skal være en folkelig opbakning, som giver stabilitet i landets styre, eventuelt demokrati, og det har Taiwan; der skal være en evne og en vilje til at overholde folkeretlige forpligtelser over for andre nationer; regeringen skal være uafhængig af fremmed militær magt, og regeringen skal overholde menneskerettighederne.

Taiwan lever op til alle de krav. Øen har aldrig været en del af Folkerepublikken Kina, for efter at kommunisterne i 1949 tvang den kinesiske centralregering til at forlade fastlandet og flytte til Taiwan, har Taiwan de facto fungeret som en suveræn, selvstændig nation og de senere år heldigvis også med demokratiske valg af både parlament og præsident.

Kl. 16.10

Danmark anerkender i dag ca. 190 stater. Langt de fleste er enten små, har et svagt styre, overholder ikke nødvendigvis alle menneskerettigheder eller tilsidesætter almindelige krav om demokratisk styreform. Et eksempel er Nordkorea, og et andet er Irak, der af nogle rubriceres som slyngelstater. Også ganske mange små lande anerkendes af Danmark: Tuvalu med 11.000, Nauru med 12.000 og Vatikanstaten med 900 indbyggere. Danmark anerkender altså ganske mange lande. Jeg ved godt, at der nok ikke vil være flertal i Folketinget for en anerkendelse af

Taiwan, men jeg mener faktisk, at man med de oplysninger in mente sagtens kan sige, at Taiwan kunne anerkendes, hvis man ønskede det.

Vi håber som sagt på, at debatten i dag kan føre til en normalisering af forholdet. Uanset hvad udenrigsministeren siger, mener vi, der er brug for en normalisering, fordi man er underkuet af et Kommunistkina, som efter vores opfattelse ikke skal diktere, at Danmark ikke skal have et godt forhold til Taiwan.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

I Enhedslisten er vi glade for, at denne forespørgsel er blevet rejst, for det er på tide, at man også fra dansk side anerkender, at befolkningen på Taiwan naturligvis har retten til at beslutte om sin egen fremtid. Det turde være fuldstændig enkelt, at sådan må det være.

Men så vil jeg godt spørge hr. Skaarup: Vi havde egentlig regnet med, at forespørgerne ville forsøge at kontakte resten af oppositionen med henblik på at se, om det kunne være muligt at få vedtaget et fremskridt. F.eks. nævnedes hr. Skaarup spørgsmålet om en observatørpost i Verdenssundhedsorganisationen, og jeg er helt enig i, at det kunne være et skridt, der kunne tages. Men hvorfor har vi ikke hørt noget fra hr. Skaarup med henblik på at få etableret et sådant flertal?

Regeringen er åbenbart ikke rigtig til at flytte i denne sag. Den vil ingenting, og så kunne det da være væsentligt at undersøge, om der ikke kunne skabes et flertal, som dog ville gå noget af vejen. Jeg forstår det ikke rigtig, for det er da egentlig forespørgernes arbejde at forberede en sådan debat, så der kan komme mest muligt ud af den.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg er da glad for, at hr. Keld Albrechtsen i sin indledning nævnte, at Enhedslisten var glad for, at debatten var rejst, for ellers var det jo lidt en lidt sur omgang.

Man kritiserer, at der ikke er lavet et vedtagelsesforslag. Til det må jeg sige, at vi fra Dansk Folkepartis side gerne vil nå så langt som muligt, og vi kan konstatere, at der nok vil være partier herinde, der ikke vil gå så langt, som vi gerne vil, og som jeg forstår at også Enhedslisten gerne vil, med anerkendelsen af Taiwan, som vi opfatter som et selvstændigt land. Derfor prøver vi på at nå så langt som muligt.

Vi kan konstatere, at regeringen nævner, at man nu vil se på de visumregler, der har gjort det umuligt at få Taiwans præsident til Danmark. Vi håber, forholdet kan ændre sig, så der nu bliver mulighed for at få ham hertil som privatperson. Vi håber også, at denne debat kan sikre, at der bliver lavet en dobbeltbeskatningsaftale med Taiwan, og vi håber egentlig også, at regeringen vil arbejde for, at Taiwan bliver inddraget i så mange sammenhænge som overhovedet muligt.

Så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at det ligger også os meget på sinde, at Taiwan kan blive medlem af Verdenssundhedsorganisationen, WHO. Vi har flere gange stillet spørgsmål til regeringen om det, vi har fremsat forslag i Folketinget om det, og hvis regeringen ikke sikrer sig, at man fortsætter den linje, som jeg håber, man går ind for nu, nemlig at forbedre mulighederne for at samarbejde, har vi tænkt os som tidligere at fremsætte et beslutningsforslag, som vi måske kan gå sammen med Enhedslisten om, og som netop skal gå på, at det skal sikres, at Taiwan kan blive medlem af Verdenssundhedsorganisationen.

Vi synes, det er helt nødvendigt, at alle lande, der overhovedet kan bidrage på det sundhedsmæssige område, bidrager og selvfølgelig også får noget igen, og man må sige, at med den sygdom, som skaber panik mange steder i Asien i øjeblikket, altså SARS, er det da helt oplagt, at Taiwan på alle mulige måder skal inddrages i et samarbejde.

Kl. 16.15

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for svaret, og jeg synes afgjort også, det er en mulighed, som må holdes åben, at der på et senere tidspunkt eventuelt kan blive tale om at udarbejde et beslutningsforslag. Det er måske i virkeligheden ikke nogen helt dårlig idé.

Men jeg synes samtidig, at vi stadig bør undersøge, om der ikke kan komme en positiv vedtagelse ud af den debat, vi har her i dag. Jeg kan forstå, at et spørgsmål som f.eks. Verdenssundhedsorganisationen er et af de spørgsmål, der måske kunne vise sig et flertal for under debatten. Nu kigger jeg meget bevidst ned på hr. Jeppe Kofod, for det vil jo vise sig at være meget afgørende, hvad han har at meddele på det område. Det ligger jo i hans partis hånd at afgøre, om der vil kunne skabes et flertal allerede under

denne debat, og det synes jeg vi må prøve at arbejde videre på.

Nu vil jeg meget spændt afvente, hvad de næste par ordførere har at sige, for hvis der er nogen som helst mulighed for at vedtage et skridt fremad med denne debat, synes jeg, det skal forsøges.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg må sige, at ligesom hr. Albrechtsen er jeg lidt forbavset over, at hr. Peter Skaarup ikke havde en vedtagelse med.

Jeg er klar over, at Dansk Folkeparti på nogle områder har en anden politisk opfattelse af Taiwan, end vi har. Men umiddelbart er der da nogle ting, vi er enige om, så vidt jeg kan høre nu og har hørt i de tidligere debatter, nemlig at vi ønsker, at Taiwan får adgang til observatørstatus i WHO; at der skal være indrejsemuligheder, så man kan få visum, og at der skal være et øget kulturelt, sundhedsmæssigt og uddannelsesmæssigt samarbejde.

Mit spørgsmål er egentlig: Hvis der er et flertal for det herinde, har Dansk Folkeparti så på forhånd bundet sig stærkt til ikke at ville gøre noget sammen med regeringen, eller er Dansk Folkeparti indstillet på at stemme for det? Jeg synes, det er lidt vigtigt, for man kan jo føre realpolitik, men man kan også føre symbolpolitik, og det kan det jo let havne i, hvis man på forhånd har en aftale med regeringen om at undgå, at der kommer en beslutning om de små skridts vej.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er ikke, fordi jeg som udenrigsminister vil blande mig i debatten. Den skal jo gå sin gang, men jeg synes, at for at den ikke skal køre af sporet, vil jeg godt præcisere nogle ting om WHO.

WHO er en FN-organisation, og det vil altså sige, at man ikke kan blive medlem af WHO uden at være medlem af FN. Taiwan kan ikke være medlem af FN, når man har en etkinapolitik, så det vil altså sige, at man ikke kan gøre Taiwan til medlem af WHO og heller ikke give observatørstatus, for det kræver også, at man er en anerkendt enhed. Det, man kan opfordre til, er, at Kina og Taiwan selv finder en pragmatisk løsning, så Taiwan kan blive inddraget på det mere formelle plan ligesom i tilfældet med WTO. Her fandt man jo en pragmatisk løsning, men det kræver, at parterne selv er indstillet på at finde

den. Men vi skal lige være opmærksomme på, at rent praktisk er der altså et samarbejde, og det er jo det, det drejer sig om.

Nu bliver der nævnt epidemier osv. Taiwan er ikke udelukket fra epidemibekæmpelsen via WHO. WHO monitorerer f.eks. helbredssituationen i Taiwan via WHO's regionale kontor i Manila i Filippinerne, og inden for områderne katastrofehjælp og epidemikontrol koordinerer WHO indsatser igennem netværket af samarbejdsorganisationer omfattet af WHO's global outbreak alert and response network.

Et eksempel på WHO-koordineret assistance til Taiwan gennem førnævnte netværk er f.eks. bekæmpelse af en influenzaepidemi i 1998. Her og nu er man aktiv i bekæmpelsen af SARS i samarbejde mellem WHO og Taiwan, så man har altså glæde af WHO, selv om man formelt set ikke har den position, som forespørgerne og Enhedslisten ønsker. Den kan man ikke få, uden at man kommer til at bryde med FN's spilleregler, og det går jeg ikke ud fra man ønsker. Jeg hørte jo i går, hvor stor respekt Enhedslisten har for FN, så det overrasker mig meget, at Enhedslisten i dag ikke har nogen respekt for FN. Men man kan jo vælge at udvise respekt, alt efter hvilken sag man har med at gøre.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg kan oplyse, at på nuværende tidspunkt har jeg følgende indtegnet for en kort bemærkning: hr. Jann Sjørnsen, hr. Jeppe Kofod, hr. Keld Albrechtsen og derefter hr. Peter Skaarup.

Kl. 16.20

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Det er selvfølgelig altid formålstjenligt, når udenrigsministeren melder sig i debatten, også på et tidligt tidspunkt, for at klargøre nogle ting. Men mit spørgsmål og min korte bemærkning retter sig til hr. Peter Skaarup.

Jeg synes bare, det ville være rart at få at vide på nuværende tidspunkt i debatten, om Dansk Folkeparti overhovedet vil være med til at lave nogen som helst form for vedtagelse eller ej. Det må vi kunne få et svar på, og det synes jeg ville give en vis afklaring med hensyn til, hvad vi andre skal foretage os under debatten.

Vi har i hvert fald fra Kristeligt Folkepartis side det ønske, at debatten munder ud i en afstemning om et eller flere vedtagelsesforslag. Det synes vi er på sin plads, så det ikke bliver det rene spilfægteri, men vi fortsætter den linje,

som Dansk Folkeparti i øvrigt selv tidligere har lagt ved at fremsætte beslutningsforslag, som Tinget helt konkret kan tage stilling til.

Derfor skal mit konkrete spørgsmål til hr. Peter Skaarup være, om det, at man ikke vil have noget vedtaget i denne forespørgselsdebat, i virkeligheden er udtryk for et kursskifte i Dansk Folkepartis måde at forholde sig til hele Taiwan-spørgsmålet på. Det er jo ikke mere end et års tid siden, vi sidst behandlede et beslutningsforslag om Taiwan, nemlig spørgsmålet om observatørmedlemskab for Taiwan i Verdenssundhedsorganisationen. Har Dansk Folkeparti skiftet politik, når man nu ikke vil fremsætte konkrete forslag på området?

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg har bare en enkelt kort bemærkning til hr. Peter Skaarup.

Jeg tror, vi er mange, der har meget, meget stor sympati for den demokratiske udvikling, der er i Taiwan, og også ønsker at styrke de kulturelle og økonomiske bånd med Taiwan. Men jeg undrede mig lidt over en af de udtalelser, hr. Peter Skaarup kom med her, nemlig at man vil have, at Danmark skal anerkende Taiwan som en selvstændig stat.

Jeg er nødt til at spørge hr. Peter Skaarup, om det er et ønske, som Taiwan har fremsat over for den danske regering, over for Danmark, at vi skal tage et sådant skridt og anerkende Taiwan som en selvstændig stat. Er det et ønske, hr. Peter Skaarup har kendskab til? Det vil jo være meget vigtigt at vide, om der ligger noget sådant på bordet, eller om det bare er en kommentar fra hr. Peter Skaarup, for ellers bliver det netop symbolspolitik og ikke reelle diskussioner, vi får her i Folketingssalen, og det synes jeg ville være drønærgerligt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu gjorde ministeren et forsøg på at afspore debatten ved at påstå, at man ikke kan rette en opfordring til FN om, at Taiwan skal have observatørstatus. Selvfølgelig kan Danmark det. Der er selvfølgelig ingen garanti for, at FN nødvendigvis vil imødekomme alt, hvad Danmark kommer med, men selvfølgelig kan Danmark komme med sådan en opfordring.

Jeg håber, og jeg vil spørge hr. Peter Skaarup, om vi kan gå videre med at se, om der kan skabes basis for en vedtagelse. Man kan jo konstate-

re, at fru Anne Grete Holmsgaard, hr. Jann Sjur- sen, forespørgerne selv formentlig og Enhedsli- sten peger på, at det ville være fornuftigt at få en sådan vedtagelse, og jeg lagde mærke til, at hr. Jeppe Kofod omhyggeligt undgik at afskære den mulighed. Han lod den stå åben, og det var klogt.

Vi nærmer os måske, at vi kan få noget ud af debatten. Det synes jeg ville være godt, og jeg vil gerne spørge hr. Peter Skaarup, om Dansk Fol- keparti ikke også er indstillet på at se på, om der kan fremsættes et forslag til vedtagelse, som har et flertal bag sig.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det var egentlig en kommentar til udenrigsmini- steren, jeg ville komme med, men den kan jeg lige tage med i samme moment som besvarelsen af nogle spørgsmål, jeg fik.

Til fru Anne Grete Holmsgaard vil jeg sige, at som jeg hører det, deler vi helt de synspunkter, som SF har. Hvis det handler om øget kulturelt samarbejde, økonomisk samarbejde, dobbeltbe- skatningsaftale, medlemskab af eller observatør- status i WHO, er vi fuldstændig enige, og i den retning arbejder vi også.

Vi er grundlæggende af den opfattelse, at Tai- wan ikke skal holdes uden for det gode selskab, og her har vi som det lille land, Danmark er, grund til at støtte lande, der kan være i klemme på forskellig måde. Den dag, vi selv er i klemme, har vi måske brug for støtte fra andre lande, som så kan yde os støtte til gengæld.

Så kommer min kommentar til udenrigsmini- steren om WHO: Grundlæggende har vi altså den opfattelse, at når der foregår et vist samar- bejde med Taiwan, selv om Taiwan ikke er med- lem af WHO eller har observatørstatus, kunne man lige så godt tage skridtet fuldt ud og sikre, at Taiwan blev observatør i WHO. Vi synes ikke, der er nogen grund til at holde et demokratisk land af den størrelse ude af WHO og uden for det samarbejde, som foregår her, så derfor ser vi meget gerne, at det skete, og som jeg nævnte tid- ligere, arbejder vi på et beslutningsforslag, der netop går i den retning, og som vi kan fremsætte på et senere tidspunkt.

Kl. 16.25

Så vil jeg sige til hr. Jann Sjur- sen, at den siddende regering og Socialdemokra- terne i hvert fald tidligere har været en barriere for, at vi kunne nå nogle skridt i retning af obser- vatørstatus i WHO eller nogle af de andre ting,

vi har diskuteret. Men i dag har vi fået to tilsagn fra regeringen. Det ene handler om, at man vil tage den aftale, som har forhindret – det sagde den tidligere socialdemokratisk-radikale rege- ring i hvert fald – at Taiwans præsident kunne komme på privat besøg i Danmark. Det har den nuværende regering lovet at tage op, ligesom man har givet tilsagn om, at der kan laves en dobbeltbeskatningsaftale mellem Danmark og Taiwan. Det er to vigtige fremskridt i den ret- ning, som vi gerne vil følge, nemlig gennem at sikre, at Taiwan får en bedre behandling i fremti- den.

Jeg håber, at hr. Jeppe Kofod under sin tale vil komme ind på, om Socialdemokraterne fortsat fastholder, at man vil nægte at give Taiwans præsident mulighed for at komme på privat bes- øg i Danmark, sådan som Socialdemokraternes tidligere regeringspartnere og Socialdemokra- terne selv fastholdt under den tidligere regering, eller hvor man egentlig står. Socialdemokraterne er nemlig ret afgørende for, om der på sigt er mulighed for at skabe et flertal i denne sag.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er kun for at præcisere, for det er jo ikke meningen, at vi skal køre en debat om WHO nu.

Jeg vil godt præcisere af hensyn til debattens kvalitet, at det er ikke muligt for det danske Fol- keting bare uden videre at lave om på WHO's regler. Det kræver, at man er anerkendt som FN- nation, for at man kan blive medlem af WHO el- ler blive observatør. I FN-systemet er der ikke nogen kategori, hvorunder Taiwan hører, så uanset hvor meget forslagsstillerne siger her i dag, at det skal der være, er den der ikke. Det er derfor, jeg sagde, at ligesom de fandt en løsning med WTO, og da det nu går fremad med samar- bejdet mellem Kina og Taiwan, skulle parterne selv være i stand til at finde en pragmatisk løs- ning.

Det væsentlige er, at den taiwanesiske befolk- ning har glæde af WHO. Det er dét, som er det afgørende, og ikke de slag i luften, som hr. Keld Albrechtsen jo er verdensmester i, men som ikke fylder så meget. Angående SARS f.eks. er tre læ- ger fra WHO's partnerorganisation, Center for Disease Control i Atlanta, USA, netop udsendt til Taiwan med henblik på at yde teknisk bistand samt sikre en løbende monitorering af situatio- nen. Det vil sige, at man kan trække på WHO, og det er jo det vigtigste: at man ikke bliver holdt ude i epidemisituationer og ikke får den

hjælp, man kan få, men får den hjælp, man kan få.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Hr. Skaarup undlod meget omhyggeligt at svare på mit spørgsmål.

Mit spørgsmål var for så vidt meget enkelt: Har Dansk Folkeparti på forhånd bundet sig så meget til ikke at stemme imod regeringen i denne sag, at Dansk Folkeparti ikke vil være med til i det mindste at stemme for en vedtagelse, der pålægger regeringen at arbejde aktivt for, at Taiwan kan optages som observatør i WHO, arbejde aktivt for, at der kan udstedes indrejsevisum, og arbejde aktivt for et udbygget kulturelt, sundhedsmæssigt og uddannelsesmæssigt samarbejde, og vi kan for den sags skyld godt tage dobbeltbeskatningen med?

I stedet for at svare på det spørgsmål gik hr. Peter Skaarup over til at sige, at nu havde regeringen jo givet tilsagn om, at den ville arbejde for visum. Nej, det, jeg hørte udenrigsministeren sige, det var, at man i EU allerede har besluttet, at man vil se på det.

(Kort bemærkning).

Jeppé Kofod (S):

Jeg stillede hr. Peter Skaarup et meget konkret spørgsmål, som jeg ikke fik svar på, men jeg håber, at jeg kan få svar på det i anden omgang: Har Taiwan bedt Danmark om at blive anerkendt som en selvstændig stat? Det synes jeg er meget interessant, for det var Dansk Folkepartis ærinde, at vi skulle vedtage det her i Folketinget, så jeg kunne godt tænke mig at høre, om det er noget, hr. Peter Skaarup er blevet bedt om.

Kl. 16.30

Det andet er med hensyn til de beskyldninger, Dansk Folkeparti kommer med over for Socialdemokratiet. Her skal man huske på, at vi jo er underlagt en etkinapolitik, som EU-landene er fælles om, nogle retningslinjer, som man er fælles om, men inden for disse retningslinjer kan vi så ændre tingene; det vil vi meget gerne være med til.

Men når hr. Peter Skaarup her siger, at vi skulle være imod f.eks. at give visum til borgere fra Taiwan, er det ikke rigtigt, men der ligger nogle begrænsninger i etkinapolitikken, som udenrigsministeren og EU nu kigger på, som jeg hørte det. Det synes vi er meget, meget fornuftigt, at man kigger på de begrænsninger, der lig-

ger, de retningslinjer, der ligger, som så vidt jeg husker er helt tilbage fra 1988 under den forrige borgerlige regering. Så jeg synes, man skal fremstille virkeligheden, som den er, og ikke begynde at lave om på den.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Fru Anne Grete Holmsgaard er inde på forskellige emner, som jeg nævner flere gange her fra talerstolen. Jamen det går vi jo ind for. Det er Dansk Folkeparti, der har rejst en debat om, om vi ikke kan sikre bedre samarbejdsvilkår mellem Taiwan og Danmark, og de tanker håber jeg, at SF støtter os i. Vi har stillet mange spørgsmål om det; vi har rejst mange debatter om det spørgsmål. Derfor går vi selvfølgelig ind for, at vi kan få et bedre samarbejde på nogle af de områder, fru Anne Grete Holmsgaard også nævner.

Så til hr. Jeppé Kofod. Når det handler om anerkendelse af Taiwan, så har Taiwan mig bekendt ikke bedt om anerkendelse som et selvstændigt land over for Danmark aktuelt. Men vi har den holdning i Dansk Folkeparti, at vi bestemt ikke ser noget problem i, at når Danmark anerkender lande som f.eks. Nordkorea eller Irak eller i sin tid DDR, og vi i øvrigt som et af de første har støttet anerkendelsen af de tre baltiske lande, vi var nummer to efter Island, tror jeg det var, under den tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen, jamen så mener vi da, det er vigtigt, at Danmark sender nogle gode signaler til Taiwan. Nogle signaler om, at vi gerne vil være nogle af de første, der kunne gøre det, hvis man ønsker det. Men jeg har ikke modtaget noget ønske om det, og det er i øvrigt heller ikke mig, der ville modtage et sådant ønske.

Men mit spørgsmål til hr. Jeppé Kofod synes jeg ikke rigtig, jeg fik svar på. Det, der snakkes om fra nogle partiers side her i Folketinget, var, om man – ud over de to tiltag, som regeringen har lovet noget på, nemlig dobbeltbeskatningsaftalen og spørgsmålet om visum til Taiwans præsident – kunne komme igennem Folketinget med Socialdemokraterne på vognen med hensyn til en forbedring af samarbejdsvilkårene. Der synes jeg ikke, hr. Jeppé Kofod har svaret andet, end at Socialdemokraterne går ind for etkinapolitikken, og at man derfor ikke vil støtte sådanne initiativer.

Det kunne jeg godt tænke mig en afklaring af: Hvor står Socialdemokraterne egentlig i det her spørgsmål?

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Hr. Keld Albrechtsen for en kort bemærkning på baggrund af udenrigsministerens bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge ministeren: Hvis nu det viser sig, at et flertal i Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for at give Taiwan observatørstatus i Verdenssundhedsorganisationen, skal ministerens svar så forstås sådan, at regeringen ikke vil arbejde for det, Folketinget har vedtaget? Ministeren brugte nemlig nærmest formuleringen, at »det kan Folketinget ikke vedtage«, men det kan Folketinget jo godt. Det afhænger af hr. Jeppe Kofod og hans parti. Så går jeg da ud fra, at ministeren også vil gøre, hvad han kan for at efterleve Folketingets beslutning.

Ministeren siger også, at det har man ikke en kendt kategori for i FN, det er ikke set før, men hvis man på forhånd siger, at det ikke er set før, og det kan vi slet ikke forestille os, hvordan det kan blive løst, så var der mange ting, der aldrig var blevet løst.

Der må ministeren udfolde sin fantasi, drøfte det med FN, finde en kategori, skabe nye veje. Det er det, man har ministre til. Man har ikke ministre til at sidde og meddele, at problemerne ikke kan løses.

Kl. 16.35

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Først til hr. Peter Skaarup: Hvis hr. Peter Skaarup havde lyttet efter, hvad jeg sagde, så sagde jeg rent faktisk, at Socialdemokraterne er stærke tilhængere af at udbygge kulturelt og økonomisk samarbejde med Taiwan. Vi synes, det er en meget spændende udvikling, der er i gang i Taiwan. Det sagde jeg faktisk indledningsvis, så det burde ikke afføde så stor mystik hos Dansk Folkeparti.

Men det, der stadig væk står tilbage, som jeg ikke forstår, og som jeg vil bede hr. Peter Skaarup om at forklare, er, at Dansk Folkeparti gerne vil have, at Danmark anerkender Taiwan som en selvstændig stat, uden at det demokratiske Taiwan har bedt om det. Jeg forstår ikke logikken bag det her. Det må altså være en eller anden forklaring på, at det er det, Dansk Folkeparti vil.

Hvis det var sådan, at Taiwan havde bedt om det, var det en anden diskussion. Men vi ved jo alle sammen godt, hvordan balancen er mellem

Taiwan og Kina, og der kan måske være en grund til, at Taiwan ikke har bedt Danmark om at anerkende sig som en selvstændig stat. Jeg savner i hvert fald begrundelse for, at Danmark skulle gøre det og for, at Dansk Folkeparti har den holdning her, når der ikke foreligger et konkret ønske fra dem, det handler om. Det er stor mystik.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg kan forstå, at Dansk Folkeparti ikke mener, at denne her debat skal udmunde i et forslag til vedtagelse og en afstemning herom. Det kan der selvfølgelig være forskellige begrundelser for.

Men som jeg sagde tidligere i debatten, er der i hvert fald nogle partier, der føler, at det ville være udmærket at få konkretiseret debatten, og derfor vil jeg gerne på vegne af SF, Enhedslisten og Kristeligt Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til aktivt at arbejde for

- optagelse af Taiwan som observatør i WHO,
- en dobbeltbeskatningsaftale med Taiwan,
- adgang til privatbesøg i Danmark for repræsentanter for Taiwans regering og
- et styrket kulturelt og uddannelsesmæssigt samarbejde mellem Danmark og Taiwan.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 79).

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Til hr. Jeppe Kofod om anerkendelse: Som sagt har jeg ikke hørt noget om, at Taiwan ønsker en anerkendelse, men det siger sig selv, at med den politiske situation mellem Kina og Taiwan, som hr. Jeppe Kofod også kender, har Taiwan nogle problemer i forhold til den storebror, Kommunistkina udgør. Der mener jeg, at det er Danmarks opgave som et lille land at sikre, at et andet lille land, som Taiwan er i forhold til Kina, får så gode vilkår, som det overhovedet er muligt.

Det kan ikke være rigtigt, at Kommunistkina helt langt ind i det danske Folketing eller i EU

eller i FN skal blokere for, at man stiller sig på et demokratisk lands side i denne her sammenhæng. Derfor har vi også flere gange rejst debatter her i Folketinget, der netop satser på, at vi kan sikre Taiwan en bedre position, end man har gjort indtil nu.

Der har jeg, må jeg så sige, været ked af, at Socialdemokraterne under regeringsansvaret, hvor man måske nu står lidt friere, flere gange har sagt, at man går ind for den såkaldte etkinapolitik. Man vil ikke, hvis der kom ønsker fra Taiwan om anerkendelse eller oprettelse af diplomatiske forbindelser, være med til det.

Der kunne mit spørgsmål til hr. Jeppe Kofod så være: Vil Socialdemokraterne ændre holdning på det her punkt? Så synes jeg, vi er nået et stykke ad vejen. Det kan godt være, hr. Jeppe Kofod har opbrugt sine korte bemærkninger, men han har altså mulighed for under ordførertalen at komme ind på nogle af de her spørgsmål.

Jeg vil sige, at jeg grundlæggende synes, at der er nogle fornuftige ting i hr. Jann Sjursens forslag til vedtagelse. Det er alt sammen noget, vi kan støtte, og vi må så drøfte med regeringen, i hvilket omfang regeringen kan være med på nogle af de her ting. Kan regeringen det, jamen så er der mulighed for at få flertal for det. Men som det er lige nu, vil det, der er fremlagt fra hr. Jann Sjursens side, ikke kunne opnå flertal i Folketinget, medmindre vi altså får et flertal med, og det indebærer også, at Socialdemokraterne skal være med fuldt ud.

Kl. 16.40

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg er helt enig med hr. Peter Skaarup i, at det forslag til vedtagelse, jeg har fremsat på vegne af SF og Enhedslisten og Kristeligt Folkeparti, kun kan opnå flertal her i Folketinget, hvis enten Socialdemokratiet og/eller Venstre og Konservative stemmer for.

Men det fremgår ikke helt tydeligt, hvordan Dansk Folkeparti rent faktisk forholder sig til det forslag til vedtagelse, jeg har fremlagt. Derfor vil jeg gerne helt konkret spørge hr. Peter Skaarup: Vil Dansk Folkeparti støtte det forslag til vedtagelse, som jeg på vegne af flere partier har fremsat?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil også opfordre hr. Peter Skaarup til nu at arbejde helt målrettet på den her sag sammen med os andre.

Nu er der stillet et fornuftigt forslag til vedtagelse, og jeg forstod også, at hr. Peter Skaarup punkt for punkt går ind for det, der står i forslaget.

Derfor må vi rette opmærksomheden meget mod hr. Jeppe Kofod og hans parti, for jeg har forstået det sådan – det kan være, jeg ikke har forstået ministerens ordførertale – at ministerens bevægelighed i forhold til regeringspartierne er meget lille. Nu må vi høre, hvad Venstres ordfører efterfølgende siger, men der var ikke megen opmuntring at hente i ministerens tale. Derfor skal vi vel nu koncentrere os meget om hr. Jeppe Kofod for at få flertallet i hus, og det håber jeg så, at hr. Peter Skaarup vil være med til at arbejde i fællesskab på under debatten den næste times tid.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Som svar til hr. Jann Sjursen er det helt klart, at de punkter, som hr. Jann Sjursen læser op, kan Dansk Folkeparti godt støtte. Men vi er nødt til at drøfte med regeringen, i hvilket omfang regeringen vil være med på nogle af de ting. Det er det, vi har gjort op til debatten i dag, og det vil vi gøre fremover.

Men det afgørende for, om der kan opnås et flertal, er jo, om Socialdemokraterne vil være med, og derfor nytter det ikke ret meget at spørge Dansk Folkeparti, for vi synes, at alt det, der står i det forslag til vedtagelse, der lægges frem her, er fornuftigt. Det handler derimod om, om Socialdemokraterne vil rykke sig i forhold til de tidligere positioner, som Socialdemokraterne har. Hvis Socialdemokraterne vil det, hvis der kan komme et tilsagn fra hr. Jeppe Kofod under debatten i dag, jamen så er der ikke noget at betænke sig på. Så er flertallet hjemme.

Men vil man ikke det, så har vi en anden situation. Så er det på andre måder, man skal arbejde for at få gavnet de ting, som i hvert fald nogle partier er enige om. Men Socialdemokraterne er ikke enige i det, eller har i hvert fald ikke været det hidtil, men det kan være, vi hører nye signaler under debatten i dag.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg beklager for så vidt, at det er nødvendigt at gå op igen, men jeg synes ikke, at det er helt klar tale, hr. Peter Skaarup fører. Derfor bliver jeg nødt til at stille et spørgsmål, som er nogenlunde identisk med det spørgsmål, jeg stillede sidste gang, jeg var på talerstolen og havde en kort bemærkning til hr. Peter Skaarup.

Det er: Skal hr. Peter Skaarups sidste besvarelse forstås således, at Dansk Folkeparti stemmer for det forslag til vedtagelse, som nu er fremsat? Stemmer Dansk Folkeparti for det fremsatte vedtagelsesforslag?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Som jeg sagde til hr. Jann Sjursen: Vi ønsker det, der står i det vedtagelsesforslag, gennemført. Det skal være sådan, at Taiwan bliver observatør i, ja, set med vore øjne gerne medlem af, WHO. Det skal være sådan, at vi i højere grad kan opnå et samarbejde mellem Danmark og Taiwan. Det opnår vi, set med vores øjne, med de to punkter, som regeringen har sagt i sin tale i dag. Det handler om dobbeltbeskatningsaftalen, og det handler om, at man vil undersøge mulighederne for, at man kan udveksle personer på højt plan i forhold til Danmark, altså sådan at Taiwans præsident kunne have modtaget en frihedspris i Danmark, hvis det her bliver gennemført.

Det vil vi drøfte med regeringen og se, hvor langt vi kan nå der. Er der et flertal i Folketinget – og det er der, hr. Jann Sjursen skal rette sin henvendelse til Socialdemokraterne, det får hr. Jann Sjursen mulighed for lige om lidt, når Socialdemokraterne holder ordførertale – for de ting, som står i det vedtagelsesforslag, Kristeligt Folkeparti er fremkommet med, jamen så er det da glimrende. Så har vi jo et flertal i Folketinget for en ny linje, en meget mere ny linje end den, vi når frem til i dag sammen med regeringen.

Kl. 16.45

Men vi lægger vægt på de fremskridt, vi har opnået sammen med regeringen, nemlig at der nu laves en dobbeltbeskatningsaftale – det vil hjælpe Taiwan – og også det faktum, at vi forventer, at regeringen meget kraftigt vil arbejde på, at Taiwans præsident kan komme på privat besøg i Danmark.

Det er jo vældig gode ting, som hr. Jann Sjursen også bør være tilfreds med. Men ret henven-

delserne til Socialdemokraterne, så lad os se, hvad de siger.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu er det jo altså Dansk Folkeparti, der har rejst denne her forespørgsel, så det er jo sådan set mest interessant at rette spørgsmålene til Dansk Folkeparti.

Jeg synes, det var tordnende uklart, hvad hr. Peter Skaarup fik sagt her. Ja, vi går for så vidt ind for indholdet, men vi vil bare ikke sige, at vi vil stemme for det, for vi vil gerne være gode venner med regeringen, og heldigvis er det sådan, at vi nok bliver reddet på målstregen af Socialdemokratiet.

Sådan lød det fuldstændig i mine ører, hvis jeg bare skulle gøre det en lille smule klart. Så jeg vil gerne have at vide: Er min konklusion – nemlig at Dansk Folkeparti ikke vil stemme for dette her forslag, fordi man hellere vil have smurt det af på Socialdemokratiet og gerne vil hygge sig i kanen sammen med regeringen – korrekt? Så kunne man jo have gjort det uden at rejse en forespørgsel.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Min bemærkning ligger i forlængelse af det, for det er jo bestemt interessant, hvad Socialdemokratiet vil sige om lidt. Det er jo afgørende for, om der er et flertal her.

Socialdemokratiet har den mulighed at skaffe flertallet. Socialdemokratiet har selvfølgelig også den mulighed at bede om timeout og sige: Det kan være, at vi lige må overveje det i lyset af den udvikling, der er sket i debatten. Vi må overveje det, og så kan vi måske genoptage spørgslen på et andet tidspunkt, sådan at vi i Socialdemokratiet kan få mulighed for at diskutere det grundigt igennem.

Det er helt afgørende, hvad Socialdemokratiet siger. Det er jo rigtigt, men igen: Kan man virkelig forestille sig, at Dansk Folkeparti vil stemme imod Dansk Folkepartis egen politik her i Folketingssalen?

Vi har jo altså oplevet det på det sociale område. Der stemmer Dansk Folkeparti konsekvent mod sin egen politik. Men kan man også opleve det på det her område, at det, som Dansk Folkeparti har hævdet man går ind for, vil man senere i dag eller i morgen stemme imod, fordi man ikke har en aftale med regeringen om at få det gennemført?

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg synes, at hr. Peter Skaarups standpunkt er krystalklart. Hvis Socialdemokratiet stemmer for det forslag til vedtagelse, så stemmer Dansk Folkeparti for det. Hvis Socialdemokratiet stemmer imod det, så stemmer Dansk Folkeparti også imod det. Det er da et klart standpunkt.

Det er et usædvanligt standpunkt for hr. Peter Skaarup, men det er da krystalklart.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er da meget mærkeligt, at Dansk Folkeparti, som er det parti, der rejser en debat her i Folketinget, der nu via forskellige aftaler med regeringen sikrer, at der gennemføres forbedrede vilkår for et samarbejde mellem Taiwan og Danmark – det er vi sikre på allerede nu; det har regeringen lovet – nu skal kritiseres af partier herinde for vores manglende engagement, eller hvad det nu er, man mener. Det har jeg godt nok svært ved at høre på. Jeg synes, det er noget underligt drilleri, som vi ikke rigtig kommer nogen steder med.

Når hr. Søren Søndergaard inddrager det sociale, så må jeg melde hus forbi. Hvem er det, der i Folketinget har kæmpet for det sociale område, sikret f.eks. pensionister bedre økonomiske vilkår i den kommende finanslovaftale formentlig og også i den finanslovaftale, der gælder for i år? Ja, det er jo i hvert fald ikke Enhedslisten, der har sikret det. Enhedslisten er sat fuldstændig uden for indflydelse og kan kun komme med en protestpolitik her i Folketinget med politisk drilleri.

Så jeg tror nok, at det er hr. Søren Søndergaard og Enhedslisten, der får svært ved at give noget valuta til deres egne vælgere, mere end det egentlig er Dansk Folkeparti, der har et problem. Vi har det heldigvis sådan, at vi kan opnå noget indflydelse på den politik, der føres, og vi ved nu, at vi i hvert fald på to områder i forhold til Taiwan har opnået noget indflydelse i dag. Nu venter vi på at høre, hvad den socialdemokratiske ordfører siger.

Kl. 16.50

Hvis den socialdemokratiske ordfører er villig til at gå ind på nogle af de tanker, som vi er nogle stykker, der har i forhold til Taiwan, ja, så er det jo glimrende, så kan vi opnå mere end nu. Men lad os nu høre, hvad Socialdemokraterne siger. Hvis ikke Socialdemokraterne giver tilsgagn, ja, så står vi uden et flertal i Folketinget, og så kan vi ikke ændre noget.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Fru Anne Grete Holmsgaard. Og så gør jeg opmærksom på, at de korte bemærkninger er ved at være opbrugt.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Hr. Peter Skaarup har fuldstændig misforstået, at der skulle være tale om drilleri. Det er der ikke. Der er simpelt hen tale om, at vi er nogle partier, der nu adskillige gange har spurgt hr. Peter Skaarup: Hvad vil Dansk Folkeparti gøre i forhold til det forslag til vedtagelse, der er stillet af Kristeligt Folkeparti, Enhedslisten og SF? Hvad vil Dansk Folkeparti gøre, ikke hvad man vil gøre, hvis Socialdemokratiet gør det ene og det andet.

Det her er jo en talerstol, hvor man melder sine holdninger ud, og hvis der bare er nogenlunde sammenhæng i holdningerne, så kan Dansk Folkeparti kun gå ind og støtte dette her forslag. Og det synes jeg lige så godt, hr. Peter Skaarup kan give et svar på nu frem for hele tiden at tale uden om.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så går vi i gang med ordførerrækken. Den første er hr. Jens Hald Madsen.

Jens Hald Madsen (V):

Først vil jeg gerne anerkende de fremskridt, som Taiwan har gjort i løbet af de sidste par årtier både finansielt og politisk. Taiwans udlandshandel har været motoren for Taiwans hurtige vækst gennem de sidste 40 år, og Taiwan har støt udviklet sig til en stor international handelsmagt. Ydermere er det jo vokset med, at Taiwan er blevet medlem af WTO. Det har givet handelsmuligheder, og det har givet en styrket position i den globale økonomi.

Den store fremgang på øen er blevet ledsaget af både økonomisk og social stabilitet, og Taiwan har ligeledes taget store skridt for at forbedre respekten for menneskerettigheder og skabe et demokratisk politisk system. Næsten alle begrænsninger for pressen er blevet ophævet, begrænsninger i den personlige frihed er blevet mildnet, og forbuddet mod at organisere nye politiske partier er blevet løftet. Taiwan har nemlig forstået, at det er umuligt at høste alle fordele ved fri markedsøkonomi uden samtidig at implementere demokrati, ytringsfrihed, ligestilling og andre personlige friheder. Det er noget, vi i Danmark og Taiwan har til fælles.

Fælles for Danmark og Taiwan er også individets ret til at møde autoriteter uden frygt for uretfærdighed eller overgreb, individets ret til at tale med selvtillid og uden at frygte konsekvenserne. Som en del af et demokratisk samfund bliver vi nødt til at samarbejde og støtte lande, der deler vores basale værdier og synspunkter. Taiwan er et sådant samfund, og derfor mener Venstre, at Danmark via EU bør støtte Taiwans bestræbelser på at opnå medlemskab af organisationer, hvor det ikke kræves, at Taiwan er en statslig nation.

Men lad mig slå fast, at Venstre arbejder for, at Taiwans medlemskab af disse organisationer skal foregå inden for rammerne af etkinapolitikken og den fælles EU-politik. Til trods for forskellen mellem Taiwan og Kina er kontakten mellem de to sider af strædet vokset betydeligt det sidste årti. Taiwan har fortsat været med til at mildne begrænsningerne på uofficielle kontakter med Kina, og Kina har tilsvarende vist tiltag, som kunne tolkes i retning af øget vilje til samarbejde. Samhandelen mellem de to lande vokser.

Venstre anerkender opretholdelsen af diplomatiske relationer med Kina som værende i Danmarks langsigtede interesse, men Venstre støtter samtidig opretholdelsen af stærke relationer, det være sig økonomiske, handelsmæssige, kulturelle relationer, for det er også i dansk interesse. Ved at bevare kontakten til både Beijing og Taipei vil Danmark bringe sig i en position til bedst muligt at bidrage til fred og stabilitet i Asien. Ved at arbejde for integration af Taiwan gennem en fælles EU-politik sikrer vi, at der er vægt bag vores ord.

Venstre ønsker en fredelig løsning af den uenighed, der kan være mellem Kina og Taiwan, som bygger på et dybtfølt ønske om at vise Taiwan og taiwanerne respekt for de resultater, som de har opnået såvel økonomisk som demokratisk de seneste par år.

Kl. 16.55

Vi skylder denne befolkning, at deres stemme kan blive hørt i international sammenhæng. Derfor så skal vi arbejde videre, og der er blevet omtalt WHO, og der står jo i charteret, at retten til den højest opnåelige standard for sundhed er en af de fundamentale rettigheder for alle mennesker uden forskelsbehandling, hvad angår race, religion, politisk overbevisning, økonomiske eller sociale forhold. Derfor bør også Taiwans 23 millioner borgere have ret til adgang til information fra WHO.

Rent faktisk er det jo sådan, at det er Taiwan, som kan bidrage til WHO via deres viden inden for medicinområdet og ikke mindst inden for det finansielle område.

Taiwans deltagelse i WHO-arbejdet støttes af Europa-Parlamentet, Kongressen i USA, Storbritanniens Underhus m.fl. Det vil inkludere taiwaneren i det globale sundhedssystem uden at kompromittere Danmarks etkinapolitik.

Det, der er min hovedpointe, er, at Taiwan ønsker og behøver et vindue til verden, et vindue, hvor verden vil få mulighed for at se, hvad Taiwan har udrettet, men endnu vigtigere: at Taiwans befolkning også får mulighed for et glimt af verden.

Samtidig skal jeg sige, at vi ikke kan støtte det forslag til vedtagelse, der er.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt stille hr. Jens Hald Madsen et principielt spørgsmål. Nu kan jeg forstå, at regeringspartiet Venstre har som en fuldstændig fastlåst doktrin denne etkinapolitik. Men jeg vil godt spørge: Hvorfor skal vi her i Danmark bestemme, at der kun skal være ét Kina, hvis det er sådan, at befolkningen i Kina ønsker, at der skal være to? Hvorfor skal vi så det?

Det kan da godt være, at befolkningen både i Taiwan og i Folkerepublikken Kina ønsker at forenes på et tidspunkt. Det er da muligt. Og det mener jeg bestemt de skal have ret til. Men hvorfor skal det påtvinges dem?

Hvordan kan det være Danmark, der skal afgøre, hvad kineserne skal, og hvad kineserne ikke skal? Jeg synes, at det er en underlig form for formynderi og helt i strid med moderne tankegang. Er det af hensyn til Folkerepublikken? Hvad er det, der får Venstre ind i en så doktrinær, gammeldags tankegang?

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Det er jo desværre ikke Danmark, der bestemmer her, og det er jo også det, der gør debatten sådan lidt spøgelsesagtig. Vi ved jo alle sammen, at det hele hænger og står og falder med EU.

EU har vedtaget, at der skal være en etkinapolitik, og så er Danmark, lille Danmark, fuldstændig magtesløs. Og det burde i hvert tilfælde, synes jeg, hos Venstres ordfører forårsage dårlig samvittighed.

Jeg synes jo altså, at Vestens Europas holdning til Taiwan er dybt beskæmmende. Man

smed dem ud af FN i 1971, da præsident Nixon skulle alliere sig med Kina på grund af Vietnampolitikken. Det kostede altså Taiwan medlemskabet, og siden har de ført en illegal og illegitim tilværelse. Og det er ganske skamløst.

Det, vi alle sammen ved – jeg kan sige det som den, der lige har besøgt landet – er, at det er et højt udviklet demokrati, en retsstat, et imponerende land, og så er det udelukket fra FN på grund af EU.

Vil Venstres ordfører ikke indrømme, at selv om de politiske realiteter binder, så har man meget dårlig samvittighed?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg hørte Venstres ordfører komme med et indlæg, som var i nøje og præcis overensstemmelse med det, udenrigsministeren sagde. Derfor vil jeg godt spørge: Har Venstre skiftet politik? For vi hørte jo tidligere under hr. Peter Skaarups indlæg, at det var Dansk Folkeparti og hr. Peter Skaarup, som havde fået de her ting igennem over for regeringen.

Kl. 17.00

Derfor vil jeg bare spørge: Er Venstres politik ny, eller har det sådan set været Venstres politik hele tiden, sådan at det, udenrigsministeren sagde, dermed var også et udtryk for Venstres politik, og at Dansk Folkeparti dermed ikke har fået noget som helst igennem i den aktuelle situation?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Først til hr. Keld Albrechtsen. Skal Danmark bestemme Taiwans politik? Næ. Skal de tvinges til noget? Næ. Jeg har ikke hørt Taiwan officielt bede Danmark, EU eller FN om at blive uafhængig. Det har jeg ikke registreret.

Det, jeg egentlig tror, at hr. Keld Albrechtsen skulle bruge sin tid på, er at finde ud af, hvad der er muligt ud fra det, vi kalder virkeligheden, og finde ud af, hvad der egentlig tjener Taiwans befolkning bedst, nemlig inden for de grænser, der i virkeligheden nu engang er, at udnytte alle de muligheder, der er.

Jeg tror ikke, at hr. Keld Albrechtsens intention er at ydmyge en befolkning. Men ved at fægte så højt med sablen kan hr. Keld Albrechtsen hurtigt komme i den situation at opnå det fuldstændig modsatte resultat af det ønskede, som er at vise og demonstrere, at den taiwanesiske

befolkning har opnået fantastiske resultater, og at de dermed også skulle have en belønning.

Til hr. Søren Krarup vil jeg sige, at det ikke for mig er et spørgsmål om EU. Det er spørgsmål om, hvor der er vægt i ordene. Jeg har stor respekt for Danmarks parlament, men jeg må sige, at hvis vi kan få vores udsagn igennem via EU, så tror jeg nok, at der bliver lyttet lidt mere intenst. Det er min holdning, og derfor mener jeg også, at det er dér, man skal påvirke, nemlig via EU at samle Europa om den sag.

Til hr. Søren Søndergaard: Jeg mener sådan set ikke at kunne konstatere, at Venstre har ændret sin politik. Jeg har ikke nogen indgående information om, hvilke forhandlinger der foregår mellem regeringen og Dansk Folkeparti, men jeg må dog sige én ting, at det vel ikke kan komme som en overraskelse, at Venstres ordfører er enig med regeringens udenrigsminister. Jeg ville da nærmere være bekymret, hvis det ikke var tilfældet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Jens Hald Madsen opfordrede til, at vi skulle forholde os til virkeligheden. Virkeligheden er jo den meget enkle, at der er to stater, og det har der været i mange, mange år. Virkeligheden er også, at vi ikke ved, hvad Taiwans befolkning ønsker, om Taiwans befolkning ønsker at blive forenet med Kina, og hvornår det i givet fald ønskes, eller om man ønsker at nå frem mod national selvstændighed. Men vi kan vel være enige om, at det ville være en fuldstændig tragedie, hvis den beslutning skulle træffes af andre end befolkningen på Taiwan. Det håber jeg vi er enige om.

Men hvis vi er enige om det, hvordan kan man så fastholde, at den endelige løsning, som hr. Jens Hald Madsen håber bliver fredelig, nødvendigvis er ét Kina. For det er jo det samme som at sige, at hvis befolkningen i Taiwan ønsker noget andet, så kan det bare ikke lade sig gøre, for så har man truffet beslutningen. Det hænger ikke sammen.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg synes, det var et ynkeligt svar, hr. Jens Hald Madsen gav. Hr. Jens Hald Madsen siger, at han føler, at vi bedre kan komme igennem, når vores røst bliver hørt i EU. Hr. Jens Hald Madsens følelsesliv vil jeg ikke blande mig i, men hvad er realiteterne?

Kl. 17.05

Realiteterne er, at EU har lagt sig fuldstændig betonfast på etkinapolitikken, og det kan hr. Jens Hald Madsen ikke ændre noget som helst ved. Og hvad er etkinapolitikken, hvad dækker det over? Det dækker simpelt hen over mainland Chinas propaganda. Det er Fastlandskinas propaganda, der siger, at der må kun være ét Kina, og det er der jo for så vidt også for de menige kinesere.

Både på Taiwan og i Fastlandskina håber alle på en genforening og tror, at den kommer engang. Men det vil jo ikke på nogen som helst måde udsætte en genforening eller lægge sten i vejen for den, at vi anerkender Taiwan som en selvstændig stat, sådan at det er to ligeberettigede parter, der mødes, og ikke én arrogant totalitær stat, der herser med en lille stat, som er en demokratisk mønsterstat, hvor vi jo altså vælger at støtte totalitærstaten, fordi vi skal takkes EU og logrer med halen for EU. Det er ynkeligt...

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Ja tak, jeg gør opmærksom på, at taletiden er opført.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Først til hr. Keld Albrechtsen: Det er nemlig rigtigt, at det er Taiwans befolkning, som skal have indflydelse på deres egen skæbne. Jeg har lidt svært ved at forstå, at sådan et fredselkende menneske som hr. Keld Albrechtsen ikke kan forstå, at det, som hr. Keld Albrechtsen egentlig siger med sine ord, kun kan ende med én ting, og det er militær konflikt. Det er realiteten.

Det, der er realiteten, er, at hvis hr. Keld Albrechtsen er enig med mig om målet, nemlig at hjælpe Taiwans befolkning, og at det skal gøres med demokratiske midler, så kan det kun være via en dialog mellem Kina og Taiwan, hvor vi hjælper med redskaberne, det være sig økonomisk, det være sig kulturelt, det være sig handelsmæssigt. Alt andet er fuldstændig naivt at komme med.

Så vil jeg gerne sige til hr. Jesper Langballe: Jeg synes ikke, at der er nogen grund til at bruge så stærke ord. Det er der altså ikke. At hr. Jesper Langballe ikke kan lide EU og ikke kan forstå, at Danmark ikke kan klare hele verdens udenrigspolitik alene, kan jeg ikke gøre for. Der kan vi have forskellige holdninger, og det synes jeg man skal respektere.

Min holdning er, at vi via EU, som er et samarbejde med de europæiske lande, kan skabe en stærkere røst, end vi kan gøre, hvis vi er alene. Det er sådan set den meget enkle pointe. Og jeg kan kun sige én ting til hr. Jesper Langballe: Ved at stå uden for EU kan jeg garantere helt sikkert, at så ændrer vi overhovedet ikke noget som helst i EU's politik.

Mit valg er at gå ind i EU, være aktiv og dermed præge og påvirke, og det er det demokratiske værktøj, jeg mener, at vi gør bedst i at bruge for Taiwans befolkning.

Den fg. formand (Lisa Mathiasen):

Tak. Hr. Keld Albrechtsen. Jeg gør opmærksom på, at korte bemærkninger kun er på 1 minut.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det var en forfærdelig og kynisk tale, hr. Jens Hald Madsen holdt. Det, han sagde, var jo i virkeligheden, at hvis man følger det, jeg sagde, nemlig at afgørelsen må ligge hos befolkningen i Taiwan, at den skal selv kunne bestemme sin fremtid, så ender det med en militær løsning. Hvis man følger det, jeg sagde, så ender det med en militær løsning. Det var det, vi fik at vide.

Kl. 17.10

Det vil altså sige, at der kun er én løsning, som hr. Jens Hald Madsen kan se foran sig, og det er etkinamodellen, og den skal Taiwan bøj sig for, for ellers bliver det en militær løsning. Jamen det er jo forfærdeligt, hvis det er rigtigt. Hvis det virkelig er rigtigt, så må vi jo have en dybgående analyse af det her, for så er der jo tale om, at man har kapituleret, og man vil give Kina mulighed for at gennemtvinge etkinamodellen, i givet fald endda med magt.

Men det kan da ikke være rigtigt. Jeg håber da, at jeg har hørt forfærdelig meget forkert.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Ja tak, taletiden er brugt op.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg er ked af at sige det til regeringen, men der er jo en ubehagelig stank af Scaveniuspolitik over det her, af det, man dengang kaldte realpolitik, som bestod i, at man tilpassede sig magthaverne. Dengang var det altså ikke EU, det var en anden magthaver. Men det er jo fuldstændig det samme.

Kina er stort og stærkt, det har især økonomisk magt. EU er interesseret i at handle med Kina, ergo indretter EU sin kinapolitik efter det kommunistiske Kina. Og det lille selvstændige demokratiske Taiwan udelukker og undertrykker man.

Og så siger hr. Jens Hald Madsen alligevel, at der er tale om et samarbejde i EU. Hvis det var et samarbejde, så havde Danmark da naturligvis sin frihed til at mene noget andet. Det er det jo ikke. Det er altså en union, der dikterer os vores udenrigspolitik. Og det er skammeligt, i betragtning af sagens indhold er det virkelig skammeligt.

Så vil jeg da også sige med hensyn til hr. Jens Hald Madsens tale om, at det med det, vi siger, kun kan ende med en militær konflikt. Sagen er jo altså, at der er i høj grad en forening, en forbindelse mellem de to former for Kina. Og hvis Kommunistkina, hvad guderne må håbe, styrtede, så var der forening.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Nu er det sådan set ikke, fordi det her skal udvikle sig til en EU-diskussion. Men jeg synes dog alligevel, det er utroligt, at hr. Jens Hald Madsen kan stå og sige, at hvis vi nu ikke var medlem af unionen, så ville vi slet ikke være i stand til at hjælpe Taiwan så godt, som vi gør nu. Jamen det er da at gøre sort til hvidt.

Forholdet er, at så kunne Danmark anerkende Taiwan, så kunne Danmark sige til alverden, hvad Danmark vil, om Taiwan. Nu er vi bundet til EU's etkinapolitik, det vil sige, at vi nu er totalt underlagt, hvad man bestemmer i Bruxelles. Og de har valgt at underlægge sig, hvad man bestemmer i Beijing.

Så siger hr. Jens Hald Madsen: Det er en dialog mellem de to Kinaer, der skal til. Det er jo meningsløst. Der er faktisk en dialog. Der begynder at blive mere og mere kulturel og økonomisk udveksling mellem de to Kinaer. Der er en positiv udvikling i den retning. Men når det drejer sig om det politiske og det nationalpolitiske, så er det nul fra Kommunistkinas side.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Tillad mig at begynde bagfra.

Jeg vil gerne sige til hr. Jesper Langballe: Ih, hvor vi dog gungrer, sagde musen til elefanten, da de gik over hængebroen.

Altså jeg forstår virkelig ikke. Det, vi diskuterer her, er: Hvad er virkeligheden? Hvad er det, der er muligt, og hvad er det, der ikke er muligt? Står jeg her og forsvarer Kina? Næ. Hvad har jeg brugt hele talen på? At sætte pris på de frem-skridd, Taiwan har lavet. Og derefter stiller jeg op som borger i et demokratisk land, der er aktiv i internationale organisationer: Hvilke redskaber har vi til stede?

Og til hr. Keld Albrechtsen: Jamen det er så naivt. Havde hr. Keld Albrechtsen tænkt sig at gå sammen med hr. Jesper Langballe ned gennem gaden med et flag og sige, at nu er Taiwan uafhængig? Er det den måde, man gør det på? Hvad er reaktionen fra Kina så?

De eneste, vi kan bruge af de demokratiske værktøjer, er da at fastholde dialogen mellem Kina og Taiwan. Det er da at sørge for, at jo stærkere afhængighed de har af hinanden, desto større mulighed er der for forståelse for, at begge befolkninger får deres ønske opfyldt, at lægge pres på. Det er da de eneste værktøjer, vi har, medmindre hr. Keld Albrechtsen mener, at man vil have en konfrontation.

Det er da ikke så lang tid siden, at amerikanerne havde skibe nede ved strædet for lige at markere – markere – at der rent faktisk er en konflikt. Men er det det, man ønsker? Ønsker man en konflikt? Ønsker man, at hovedlandet Kina skal sige: Nu kommer vi med vores soldater? Ønsker man virkelig at stille den taiwanesiske befolkning i den situation, hvor de kan se, at det ser totalt håbløst ud? Det er vel egentlig ikke til gavn for Taiwan, men mere til gavn for Kina at føre den slags politik.

Kl. 17.15

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Jens Hald Madsen ser mig som en mus, der vil gungre på lige fod med elefanten. Det kompenserer hr. Jens Hald Madsen så for ved at gøre sig selv til en mus.

Jeg må sige, at jeg synes, der er noget utrolig ynkeligt ved det. Det er jo rigtig nok, at hr. Jens Hald Madsen har stået her og sagt alle de rigtige ting om Taiwan og om forholdet mellem Taiwan og Kommunistkina, men når det kommer til handling: Nej, så kan man ikke gøre noget, for EU har jo lagt sig fast på etkinapolitikken.

Jeg er fuldstændig enig med hr. Søren Krarup i, at det faktisk var det, man kaldte realpolitik under besættelsen. Dengang var det gamle, trætte politikere, der førte realpolitik. Jeg synes,

der er noget dybt trist ved at høre et så ungt menneske være så politisk fordærvet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg stiller mig helt uforstående over for, hvordan det, at Danmark siger, at Taiwans befolkning bør have retten til at bestemme selv, kan fremme nogen som helst konfrontation. Det kommer da an på, hvad Taiwans befolkning beslutter, og det er jo op til dem.

Udgangspunktet er bare, at vi fra Danmark skal have den holdning, at Taiwans befolkning må bestemme selv. Så enkelt er det. Ligesom vi i øvrigt bør have den holdning, at Tibets befolkning skal have lov at bestemme selv.

Nu er det blevet til en diskussion om EU. Jeg ved ikke rigtigt, om det er en diskussion om EU. Jeg ved, det er en diskussion om kræmmermentalitet. Jeg ved, det er en diskussion om, at der er lande, der gang på gang har givet efter over for Kina – også EU-lande, også Danmark – af den simple grund, at det kostede at stå op imod Kina.

Jeg tror ikke, der kommer nogen konfrontation, fordi Danmark står op og siger, at folk har ret til selvbestemmelse. Jeg tror ikke, der kommer nogen konfrontation med Kina på grund af det. Men jeg er sikker på, at konfrontationen kommer, hvis ikke der er lande, der tør stå op og sige, at folk har ret til selvbestemmelse.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg er meget enig med hr. Søren Søndergaard i, at det her ikke har noget at gøre med EU, og det er også et svar til hr. Jesper Langballe. Den etkinapolitik, vi snakker om, blev etableret i 1950'erne. Det har altså ikke meget at gøre med EU.

Det, jeg snakker om, er indflydelse og vægt bag ordene. For mig er det da udmærket. Man kan da godt stå og skribe hele eftermiddagen i Danmark om, hvad man har af visioner osv., men det, der interesserer mig som ung politiker, vil jeg sige til hr. Jesper Langballe, er, at mine ord bliver gjort til handling, og at det kan lykkes. Det er udmærket med prædikener, men det nytter bare ikke noget, hvis der ikke sker noget.

Og det, jeg bare ser, er, at vi ud fra den virkelighed, der er, skal bruge vores indflydelse i de internationale organisationer og påvirke dem. Vi

skal gå sammen med andre lande, som har de samme basale værdier, som vi har.

Rent faktisk har EU oprettet et handelskontor i Taipei. Det mener jeg faktisk er et utrolig godt initiativ og en måde at demonstrere på, at man mener noget. Man handler, og man mener faktisk noget med sine ord.

Og jeg vil også sige til hr. Søren Søndergaard, at det jo overhovedet ikke har noget at gøre med kræmmerpolitik. Men jeg vil sige omkring det, om der bliver konfrontation eller ikkekonfrontation: Jeg tror ikke, at der, hvis Taiwans befolkning fulgte hr. Søren Søndergaards opfordring om at gå ud på gaden og sige, at nu ønskede de deres uafhængighed, kom en demokratisk løsning fra Kina. Det bliver jeg nødt til at sige, det tror jeg ikke.

Kl. 17.20

Det er hverken i Taiwans befolknings interesse eller i vores interesse overhovedet at gøre den situation ophedet, tværtimod. Virkeligheden er at forsøge at bruge alle de demokratiske værktøjer, der er til stede. Det er blot det, jeg siger stille og roligt.

Derfor kan jeg ikke forstå, at man kan svinge fanen så højt, når virkeligheden er en ganske, ganske anden.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Hr. Jens Hald Madsen siger, at det ikke nytter at prædike, og det er det, der kalder mig herop – det nytter ikke at prædike, man må se realiteterne i øjnene. Det er jo, som vi allerede har været inde på, en gentagelse af det, der blev sagt under besættelsen. Realiteterne betød altid, at man skulle kalde sandhed for løgn. Her er der tale om et lille, frit demokrati, der ønsker at være et selvstændigt land. Det er undertrykt af et stort, totalitært Kina, der ikke vil acceptere det som selvstændig stat.

Men jeg vil spørge om noget andet, og det er egentlig også det, der kalder mig herop. Jeg hørte hr. Jens Hald Madsen sige, at etkinapolitikken blev grundlagt i 1950'erne. Det vil jeg gerne have en forklaring på. Så vidt jeg ved, stammer det hele fra 1971, da USA's tilnærmelse til Mao-kina på grund af Vietnamkrigen under præsident Nixon førte til, at Kina blev repræsenteret i FN, og Taiwan blev smidt ud og har været udelukket siden. Kan jeg få en forklaring på det med 1950'erne?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg sagde ikke – det kan man slå tilbage i referatet og se – at Taiwans befolkning skal gå ud på gaden og kræve selvstændighed. Nej, det sagde jeg ikke.

Jeg sagde blot, at Danmarks position skal være, at Taiwans befolkning skal bestemme selv. Det er noget helt grundlæggende for Enhedslisten. Vi har faktisk den opfattelse, at befolkninger skal have lov til at bestemme selv. De kan træffe kloge valg, eller de kan træffe ukloge valg, og det kan vi måske også have en holdning til, men det ændrer ikke ved den grundlæggende kendsgerning, at de skal have lov til at bestemme selv. Og det er det, der bliver anfægtet her.

Så til det med kræmmermentaliteten: Det er ikke nogen ny diskussion, for vi har jo oplevet den igen og igen. Der var f.eks. nogle, der syntes, det var utrolig upassende, at Danmark rejste spørgsmålet om Kinas menneskerettighedskrænkelser i FN's Menneskerettighedskommission, fordi det ville koste ordrer fra Kina. Der er også nogle, der gang på gang har syntes, det var upassende, at Tibetspørgsmålet blev rejst. Jeg deler ikke den opfattelse. Jeg synes, at er der nogen, der har mulighed for at gøre det, så er det lige præcis et land som Danmark, og den mulighed skal vi benytte.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Til hr. Søren Krarup: Jeg sætter stor pris på prædikener, filosofi, teorier, visioner. Vi kan ikke leve uden, og dem skal vi have. Men jeg må også sige, at det, der egentlig fascinerer mig utrolig meget ved at deltage i politik, er egentlig at prøve at spørge: Her og nu, hvis vi nu skal prøve med de værktøjer, vi har, hvordan kan vi så opnå det bedst mulige resultat?

Man kan stå og råbe op, og det er flot, og det er fint, men der sker bare ikke noget som helst. Det er et kæmpe bask i luften.

Man kan også gøre noget andet som politiker, nemlig sige: Jeg holder fast i mine basale værdier og holdninger, som jeg også har fremlagt i min tale. Bagefter kigger jeg på, hvor meget jeg så kan påvirke de andre, og hvordan jeg kan gøre det.

Kina er et lidt småstort land i forhold til Danmark. Gør det så, at man bare skal ligge på knæ for Kina? Næh, det gør det ikke, men det gør bare, at man så skal have nogle andre værktøjer, og

værktøjerne må være – medmindre man mener, at man skal sende et krigsskib – at man forsøger at skabe en dialog imellem Kina og den øvrige verden.

Kl. 17.25

Hvordan gør man så det? Hvordan får man den stærkeste stemme? Det gør man ved, at flere og flere lande holder sammen. Det er derfor, jeg siger, at det er de værktøjer som jeg tror på.

Om det var i 1950'erne eller i 1970'erne, det var blot det, som jeg har fået oplyst. Det, der egentlig var mit ærinde, var at sige, at det her intet har at gøre med EU. Det var sådan set det, der var min pointe, og ikke andet.

Det er da fantastisk flot af hr. Søren Søndergaard også at være ren og sige, at det er kræmmermentalitet, det her. Vi er idealister, vi kæmper. Det er flot, det er nydeligt. Jeg mener ikke, at det har noget at gøre med kræmmermentalitet overhovedet. Det er faktisk igen et spørgsmål om: Hvad er det for nogle værktøjer, der er?

Egentlig kan jeg ikke forstå det, for når jeg mange gange har lyttet til Enhedslisten også i forhold til Irak og andre ting, så kan man ikke snakke længe nok dér, inden man skal gå til handling. Men her er det helt anderledes. Der skal man åbenbart konfrontere. Derfor spørger jeg igen hr. Søren Søndergaard: Hvad er det bedste for befolkningen i Taiwan? Demokratiske værktøjer eller ej?

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så går vi tilbage til ordførerrækken.

Jeppe Kofod (S):

Først og fremmest må man i den her forespørgsel hæfte sig ved det lidt atypiske spørgsmål, som Dansk Folkeparti har valgt at tage op med udenrigsministeren. Danmark har ingen diplomatiske forbindelser med Taiwan, for det kræver selvsagt en anerkendelse af Taiwan som selvstændig stat. Det er jo det, der ligger i forespørgslen. At vi så får en helt anden debat her er sådan set udmærket.

Der kan altså ikke på nogen måde blive tale om en såkaldt normalisering af Danmarks diplomatiske forbindelser til en stat, der ikke er anerkendt som stat. Derfor er forespørgslens udgangspunkt en anelse mærkværdigt.

Jeg vil gerne indlede med at sige, at jeg synes, at udenrigsministeren i besvarelsen af forespørgslen kom med nogle meget, meget udmærkede initiativer i forhold til at støtte Taiwans udvikling, også til hvad Danmark kan gøre i den

forbindelse igennem EU-samarbejdet og igennem FN-samarbejdet. Det synes jeg i realiteten man skulle bakke op omkring.

Man må også prøve at sætte tingene lidt på plads. Dansk politik angående Taiwan er jo defineret i EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. I en erklæring, der er udstukket fra 1988, ligger en række retningslinjer i forhold til Taiwan. Jeg er enig i, at man godt kan begynde at se på de retningslinjer, og det nævnte udenrigsministeren også i redegørelsen. Det er vi meget tilfredse med. Men det er altså nogle retningslinjer, som den forrige borgerlige regering med daværende udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen var med til at vedtage i EU. Dem er der uden tvivl behov for at få kigget på, og derfor er det et godt initiativ, der er blevet taget.

Men når vi siger etkinapolitikken, hvad er det så, vi egentlig taler om? Jo, etkinapolitikken indebærer bl.a., at en anerkendelse af Taiwan som selvstændig stat, som Dansk Folkeparti ønsker, jo i realiteten er det samme som ikke at anerkende Kina som en selvstændig stat. Begge stater kan jo ikke anerkendes samtidig.

Der er det rette spørgsmål jo, om det er det, man skal gøre – for det første når Taiwan ikke har henvendt sig til Danmark for at blive anerkendt som selvstændig stat. For det andet: Hvordan opnår man det bedst mulige resultat for Taiwan? Er det ligesom at sige, at nu anerkender vi jer som selvstændig stat, selv om I ikke ønsker det? Det tror jeg er en forkert måde at se tingene på.

Det er klart, at det er en balancediskussion, hvornår man opnår det bedste resultat, en balance mellem Kina og Taiwan. Jeg synes, det ville være drønærgerligt, hvis Danmark medvirkede til at ødelægge chancerne for at få en god, demokratisk og fredelig løsning på den dialog og den udvikling, der er. Det ville da i hvert fald være skadeligt.

Men når det er sagt, vil jeg gerne sige, at vi alle er meget fascinerede af den udvikling, der har været på Taiwan, og vi støtter kulturelle, økonomiske og handelsmæssige forbindelser. De skal styrkes. Vi støtter den udvikling, der er i gang derovre, også selv om vi ikke har været der, men jeg kan forstå, at flere af Dansk Folkepartis medlemmer har været der for nylig. Det er jo godt og glædeligt.

Kl. 17.30

Afslutningsvis skal jeg blot sige, at vi ikke kan støtte det forslag til vedtagelse, som er frem-

sat. Men jeg vil gerne sige til Dansk Folkeparti, at hvis det var sådan, at man lidt tidligere havde nævnt, at vi havde rådighed over 22 mandater ekstra i Folketinget, ville det jo have været meget rart at vide, for det er jo i realiteten det, som hr. Peter Skaarup har givet os.

Dansk Folkeparti siger: Hvis Socialdemokraterne vil stemme for noget, så stemmer vi også for, og hvis Socialdemokraterne stemmer imod, så stemmer vi også imod. Det er en helt ny praksis fra Dansk Folkeparti, og jeg vil egentlig gerne vide det på forhånd næste gang, for det kan jo føre mange interessante resultater med sig. Men tak for den tilkendegivelse, det synes jeg er meget interessant.

Så håber jeg i øvrigt, at vi kan få en debat her, hvor vi ikke begynder at sige, at der er nogle, der ikke støtter Taiwans udvikling, og andre gør. Det er simpelt hen en forkert og fordrejet debat. Vi ønsker alle sammen at støtte et demokratisk Taiwan, men spørgsmålet er, hvilke midler vi kan tage i anvendelse i den sammenhæng, og der synes jeg egentlig, at udenrigsministerens redegørelse var ganske fornuftig.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det var jo en noget tam omgang. Budskabet var, at Socialdemokratiet ikke gør ligesom Dansk Folkeparti, der siger, at de gør, ligesom Socialdemokratiet gør. Men Socialdemokratiet gør, ligesom regeringen gør. Så bliver nettoresultatet, at både Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet gør, ligesom regeringen gør.

Selv om der egentlig var et flertal i Folketinget, der ville noget andet, så kunne det ikke blive sådan, fordi alle deponerer deres handlefrihed hos udenrigsministeren. Det er lidt ynkeligt, vil jeg sige til hr. Kofod. Det må man jo erkende.

Mystikken breder sig jo, når hr. Jeppe Kofod siger, at han ikke kan støtte indholdet i det forslag til vedtagelse, som SF, Kristeligt Folkeparti og Enhedslisten har fremsat. Han har lige stået og sagt, at han går ind for at udbygge samarbejdet økonomisk og kulturelt og alt muligt andet, sådan forstod jeg det. Det er en af de ting, der står i forslaget til vedtagelse. Hvorfor kan hr. Kofod ikke støtte det?

Der står jo kun gode ting, som jeg går ud fra hr. Jeppe Kofod er enig i. Hvorfor kan man så ikke støtte det forslag til vedtagelse?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Hr. Jeppe Kofod var i sin ordførertale meget inde på spørgsmål om anerkendelse, diplomatiske forbindelser og sådan noget. Det er da rigtig nok, at det vil Dansk Folkeparti gerne. Vi så gerne, at man forbedrede de diplomatiske forbindelser mellem Taiwan og Danmark. Vi synes, at det, der er der nu, er godt, men vi vil gerne gå længere.

Men vi har mange andre punkter, som vi gerne vil opnå i samarbejde mellem Taiwan og Danmark. Derfor er det, at vi har rejst den her forespørgsel. Vi vil gerne nå så langt som overhovedet muligt, og den debat, vi havde for 1 år siden, om man kunne opnå visum som privatperson, som præsident for Taiwan, kan vi forhåbentlig nu få hul på med den tilkendegivelse, der er givet fra regeringen.

Vi synes, at det går i den rigtige retning, og det er ikke kun det diplomatiske, anerkendelsesproceduren, som vi er optaget af, men det er også det.

Lad os så tage dét. Hr. Jeppe Kofod siger, at man ved at anerkende Taiwan ikke kan anerkende Kina, men er det ikke rigtigt forstået, at man i FN anerkender både Nordkorea og Sydkorea og tidligere har anerkendt både Vesttyskland og DDR? Man kan godt have to lande, man anerkender samtidig.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at taletiden for en kort bemærkning er 1 minut.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg synes også, det er relevant at få at vide, hvad Socialdemokraterne mere konkret forestillede sig man kan gøre fra dansk side for at etablere nogle bedre forbindelser til Taiwan, ikke diplomatiske, ikke i form af en anerkendelse, men måske nogle af de forslag, der lå i det forslag til vedtagelse, som blev fremsat tidligere i debatten.

Derfor vil jeg også godt have, at hr. Jeppe Kofod på Socialdemokraternes vegne forholder sig helt konkret til de enkeltelementer, der er i det forslag til vedtagelse, som er fremsat.

Når jeg siger det, er det også, fordi jeg med en vis undren konstaterer, at hr. Jeppe Kofod og Socialdemokraterne lægger sig fuldstændig fladt ned i forhold til regeringen i det her spørgsmål. På det udenrigspolitiske område kan man vel

mildest talt ikke sige, at det er Socialdemokratiets normale linje. Der gør de jo somme tider næsten en dyd ud af at føre selvstændig politik i forhold til regeringen, men altså ikke på det her område.

Så meget desto mere synes jeg, det er vigtigt, at vi får afdækket helt præcist, hvad det er i det forslag til vedtagelse, som Socialdemokraterne ikke kan støtte.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Først til hr. Keld Albrechtsen: Årsagen til, at vi ikke kan støtte forslaget til vedtagelse – det er det samme, hr. Jann Sjørnsen var inde på, så derfor kan jeg svare begge spørgere samtidig – er jo, at hvis man hørte godt efter under regeringens svar på forespørgslen, så blev mange af de elementer, der er i forslaget til vedtagelse, jo besvaret.

Kl. 17.35

Det gælder for det første Taiwan som observatører i WHO. Der har vi jo fået et svar fra også udenrigsministeren på, at det jo vil kræve, at vi i realiteten går ind og anerkender Taiwan som en selvstændig stat. Nu afføder det her selvfølgelig en stor diskussion om, hvorvidt man ikke kan lave FN om, og det kan vi så diskutere bagefter.

Det andet omkring dobbeltbeskatningsaftalen med Taiwan arbejder man på. Det hørte vi også udenrigsministeren nævne.

Det tredje om privatbesøg i Danmark af repræsentanter fra Taiwans regering er også noget, man arbejder med. Man kigger på de retningslinjer, der ligger i EU i denne sammenhæng.

Og det sidste: Et styrket kulturelt og uddannelsesmæssigt samarbejde mellem Taiwan og Danmark, ja, det arbejder man også for.

Det er jo det, regeringen sagde, og derfor synes jeg egentlig, at hvis man virkelig mener det, der står i vedtagelsen, så bør man jo også støtte den besvarelse af forespørgslen, som kom fra regeringens side. Jeg synes egentlig, det er lidt mærkværdigt, at man så fremsætter forslaget til vedtagelse efterfølgende.

Jeg vil sige til hr. Peter Skaarup, at det er klart, at hvis man anerkender Taiwan som selvstændig stat, så ligger det som konsekvens i den situation, der er, at man så ikke anerkender Kina som selvstændig stat. Det må jo være logikken i det.

Vi ønsker ikke at skabe en konfrontation og afspore en udvikling, der faktisk går i den rigti-

ge retning nu. Slet ikke, når der ikke ligger noget ønske fra Taiwan om det. Det var noget andet, hvis Taiwan havde sagt til Danmark, til EU, til andre, at nu ønsker vi at blive anerkendt som selvstændig stat, og det vil vi gerne have I tager initiativ til.

Men der har jeg spurgt Dansk Folkeparti indtil flere gange fra talerstolen: Er der fremsat sådan et ønske? Nej, det er der ikke.

Det er uklogt at gøre det, og det vil være en bjørnetjeneste for Taiwan, når de nu ikke selv har ønsket det. Der synes jeg egentlig, vi skulle prøve at begrænse vores gode hensigter, så det ikke får onde konsekvenser for andre, som ikke ønsker det. Det ville være en tosset politik, Danmark stod for i den sammenhæng her. Så jeg synes, der mangler logik i nogle af de synspunkter, der er fremsat i dag.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er der foreløbig tre korte bemærkninger. Den første er til hr. Keld Albrechtsen og derefter hr. Jesper Langballe og hr. Jann Sjursen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan forstå på hr. Jeppe Kofod, at han faktisk støtter tre af de fire pinde i forslaget til vedtagelse, og så er vi jo allerede kommet et pænt stykke. Jo, men sådan forstod jeg det. Han sagde, at det var o.k. med de tre af dem, men så var der ét af dem, der ikke var o.k., nemlig spørgsmålet om optagelse af Taiwan som observatør i WHO. Der forstod jeg ikke hr. Jeppe Kofods forklaring, for det var ikke, fordi han var uenig i det. Sådan forstod jeg det. Men det var helt afgørende, om det var et ønske fra Taiwan. Det lagde han meget vægt på.

Jeg kan oplyse hr. Jeppe Kofod om, men det har han nok så ikke været klar over, at det faktisk er et ønske fra Taiwan, et helt eksplicit udtrykt ønske at få en sådan observatørpost.

Derfor må logikken jo være, at så er det også Socialdemokratiets ønske. Så nu håber jeg ikke, vi får nogle underlige formaliteter, som udenrigsministeren har udspekuleret. Han var jo ude med nogle besynderlige folkeretlige teorier om, at man ikke måtte fremsætte forslag i FN, og jeg ved ikke hvad, men jeg håber, at vi kommer til indholdet. Indholdet er, at der er et klart ønske.

Jeg forstod, at når der var et klart ønske, så var det også et socialdemokratiske ønske. Så er vi jo fremme ved, at vi kan være enige om alle fire pinde. Det håber jeg da.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg har sjældent hørt mage til opvisning i formalistiske cirkelslutninger som dem, hr. Jeppe Kofod trådte vande i i sin ordførertale.

Hr. Jeppe Kofod begynder med at sige: Vi kan ikke anerkende Taiwan, for der er jo ikke nogen diplomatiske forbindelser mellem Taiwan og Danmark, eftersom vi ikke har anerkendt dem, og så kan vi heller ikke normalisere de forbindelser. Det er jo da netop det, der er galt, ikke sandt? Det var det, der skulle rettes op på.

Så siger hr. Jeppe Kofod med en tilsvarende cirkelslutning: Vi kan ikke anerkende begge Kinaer øst og vest for Formosastrædet, for hvis vi skal anerkende Taiwan, så skal vi trække vores anerkendelse af Fastlandskina tilbage.

Jamen det forudsætter da, at man har etkinapolitikken som en fuldstændig uflyttelig baggrund for alt, hvad man siger. Men hvad er etkinapolitikken? Det er Kommunistkinas propaganda, som hr. Jeppe Kofod falder for. Og så vil jeg sige, at hr. Jeppe Kofod skulle få lidt mere fornemmelse af Taiwan, før han taler om, hvad der vil være bjørnetjenester.

Kl. 17.40

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

I lighed med hr. Jesper Langballe så synes jeg, at hr. Jeppe Kofods cirkelslutninger er helt fantastiske, og de overgås vel kun af hr. Peter Skaarups, men det siger måske heller ikke så lidt, når det kommer til stykket.

Men jeg vil godt stille et spørgsmål til hr. Jeppe Kofod i forhold til Verdenssundhedsorganisationen, som Taiwan jo helt klart har et ønske om at blive observatør af. Er hr. Jeppe Kofod ikke klar over, at flere lande, som også støtter etkinapolitikken, Europa-Parlamentet m.fl., i virkeligheden har bakket op om det helt legitime ønske, som Taiwan har, om at blive observatør i Verdenssundhedsorganisationen? Er det i virkeligheden ikke noget, som burde overbevise Socialdemokraterne om, at de med stor fortrøstning kan støtte det forslag til vedtagelse, som er fremsat?

Hr. Jeppe Kofod bruger en formel afvisning af forslaget, nemlig at udenrigsministeren har tilkendegivet noget af det samme. Nu er det jo før set i folketingsdebatter, at selv Socialdemokrater og andre partier har støttet noget, som en regering stort set har som politik i forvejen, så det er vel en ekstrem formalistisk begrundelse, som hr.

Jeppes Kofod her benytter sig af for at afvise forslaget til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Jeppes Kofod (S):

Først er det til hr. Keld Albrechtsen, og det er også et svar til hr. Jann Sjursen om WHO-observatørstatus:

Det kan godt være, at det, som udenrigsministeren sagde tidligere, ikke var korrekt, men så må udenrigsministeren jo gå op og lave om på sine udtalelser. Men realiteten er jo den, hvis man skal lytte til det, som regeringen siger, og det må man vel også tage for gode varer, at hvis man går ind og anerkender, at Taiwan skal have en observatørstatus i WHO, så er det i realiteten en indirekte anerkendelse på længere sigt af Taiwan som en selvstændig stat. Og det ønsker vi ikke at gøre, nemlig afspore den proces og den udvikling, der er på Taiwan i øjeblikket. Vi ønsker ikke at gå ind og afspore den etkinapolitik, som det store flertal af denne verdens lande er enige om er den rigtige løsning.

Men jeg sagde, at det, der er vores holdning, selvfølgelig er, at vi skal støtte Taiwan så langt som overhovedet muligt i den demokratiske udvikling, der er i landet. Det sagde jeg også meget klart i min ordførertale, og det synes jeg overhovedet ikke er uklart.

Sagt til hr. Jesper Langballe: Det er jo det samme, som man er inde på. Jeg læste bare op, hvad der stod i det forslag til vedtagelse, der er fremsat, hvor man vil oprette diplomatiske forbindelser med Taiwan. Så forstår jeg, at Dansk Folkeparti vil anerkende Taiwan som en selvstændig stat uagtet, at de ikke har opfordret Danmark til at gøre det. Det synes jeg er uklogt. Vi kan jo skændes om det resten af dagen, men det er særdeles uklogt at gøre det, for i værste fald, som også andre har været inde på i debatten i dag, kan det føre til en ubehagelig konfrontation mellem Kina og Taiwan; måske en konfrontation af militær art, som ingen kan have interesse i.

Jeg tror, der findes andre mulige løsninger, og det er derfor, at vi har taget regeringens redegørelse til efterretning. Vi synes, der ligger nogle gode initiativer, som vi gerne vil bakke op omkring. Det er også et svar til hr. Jann Sjursen. Vi er ikke helt enige i den pind omkring Taiwan som observatør i WHO. Det er derfor, vi ikke kan stemme for forslaget til vedtagelse, som det ligger, og det håber jeg hr. Jann Sjursen kan forstå.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Keld Albrechtsen, derefter hr. Peter Skaarup og så hr. Jesper Langballe.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes ikke rigtig, hr. Jeppes Kofod svarer på mit spørgsmål. Det er et meget klart udtrykt ønske fra Taiwans side at få en sådan observatørpost, og fra Taiwans side har man gjort opmærksom på – det er så i modstrid med det, udenrigsministeren oplyser, men derfor kan det jo godt være rigtigt – at artikel 18 i grundbestemmelserne for Verdenssundhedsorganisationen giver mulighed for en sådan observatørpost.

Ministerens mente så ikke, der var sådan en kategori, men også det problem kunne løses. Det blev løst f.eks. i forbindelse med det palæstinensiske selvstyre, der fik en position i FN's Generalforsamling og andre steder. Det var der også store vanskeligheder med at finde en løsning på i sin tid. Det blev løst, fordi man også brugte lidt arbejdskraft og lidt fantasi på det.

Kl. 17.45

Så kan jeg ikke forstå, at hr. Kofod nu stiller sig tilfreds med ministerens forklaring, at det bare ikke kan lade sig gøre. Det er simpelt hen for tyndt, og derfor må vi fra Enhedslistens side insistere på en ordentlig forklaring fra hr. Jeppes Kofod. Det kan ikke være rigtigt, at Socialdemokratiet bare gør, som ministeren siger, de skal.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak.

Keld Albrechtsen (EL):

Undskyld, formand.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja. Vi skal være large over for hinanden, men her strakte vi os ud til grænsen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg må nok sige, at der er noget, der ikke rigtig hænger sammen i Socialdemokratiets begrundelse. Man siger på den ene side: Der er ikke nogen, der har ønsket, at Taiwan skal anerkendes. Taiwan har ikke selv ønsket, de skal anerkendes. Derfor er der ingen grund til at tage stilling til det.

Men når nu situationen er den, at Taiwan endnu ikke selv har bedt om at blive anerkendt som en selvstændig nation i forhold til Kina,

men siger, at de gerne vil optages som observatører i Verdenssundhedsorganisationen, så må hr. Jeppe Kofod dog kunne give køb på det sidste. Når man ønsker at blive optaget som observatør og kan medvirke i det samarbejde, der er omkring vigtige sundhedsspørgsmål, er det så ikke meget naturligt, at Danmark, der støtter små lande i mange spørgsmål, også accepterer, at Taiwan bliver medlem af eller i hvert fald observatør i Verdenssundhedsorganisationen?

Der mangler jeg et svar fra hr. Jeppe Kofod på, hvad årsagen er til, når nu Taiwan selv ønsker det, og en række lande bakker det op, Europa-Parlamentet bakker det op, at Socialdemokraterne så her i Folketinget skal være stopklods for, at det kan ske.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Jeppe Kofod siger med reference til ministeren, at det at give Taiwan observatørstatus er at anerkende dem som en selvstændig stat. Jeg må sige, jeg forstår det ikke rigtigt.

Jeg opfatter hr. Jeppe Kofod som dansk statsborger og ikke som en selvstændig stat. Men jeg kunne da give hr. Jeppe Kofod observatørstatus hvor som helst. Det at have observatørstatus i WHO forudsætter vel egentlig kun, at man kan blive syg, og det kan vel de fleste dødelige.

Så vil jeg sige, at hr. Jeppe Kofod prøver på at fremstille det, som om vi nærmest vil tvinge Taiwan til at blive en selvstændig stat. Jamen det er da klart, at vi ikke vil rejse sådan et forslag, det må Taiwan da selv gøre. Det er Taiwans egen beslutning. Men det gør Taiwan selvfølgelig ikke, så længe de ved, at Danmark og en række andre europæiske lande ligger under for den etkinapolitik, som EU har lagt sig fast på.

Men i samme øjeblik, der var en opblødning fra den side, så kunne det jo være, at Taiwan ville komme frem med den drøm, som er Taiwans.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, så er det hr. Jeppe Kofod, og efter ham er det fru Anne Grete Holmsgaard.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Først til hr. Keld Albrechtsen.

Hvis man studerer det her emne nærmere, vil man finde ud af, at der tilbage fra 1972 ligger en beslutning i WHO om, at Taiwan er at betragte som en provins i Kina. Men der er jo et samarbejde mellem WHO og Taiwan. Man tager fat på

en masse af de sundhedsspørgsmål, det er nødvendigt at tage fat på. Det er jo ikke sådan, at der ikke er noget samarbejde, det skal vi også huske på. Det virker, som om det her blokerer for et egentligt samarbejde om sundhedsspørgsmål, men det gør det ikke. Men man kan finde en anden pragmatisk tilgang til det, og det er vel det, der er centralt i indholdet. Det er om at få løst nogle af de sundhedsmæssige problemer i samarbejde med WHO, som man ønsker.

Det andet er jo, at hvis man begynder at tage initiativ til at give observatørstatus eller medlemskab – medlemskab kan man jo ikke få, men observatørstatus – så kommer man i realiteten til at gøre op med etkinapolitikken, hvad der kan få alvorlige konsekvenser for det, der gerne skulle være en pragmatisk og fornuftig løsning mellem Taiwan og Kina. Vi ønsker ikke en ny, militær situation. Det ville være tragisk, også for Taiwan.

Kl. 17.50

Det er det, der er vores holdning, og når jeg tog ministerens besvarelse til efterretning, er det netop, fordi ministeren lægger op til, at der var nogle pragmatiske tiltag, man ville tage for at understøtte den demokratiske proces, Taiwan er inde i, og det synes jeg, er meget, meget fornuftigt.

Så vil jeg gerne sige til hr. Jesper Langballe igen, at dette med, at EU skulle have initieret etkinapolitikken, jo ikke er rigtigt. Det er en politik, der har eksisteret lang tid før EU-samarbejdet. Det er simpelt hen forkert at blande EU ind i det hele tiden. Det er jo en politik, som størstedelen af verdens lande har, inklusive USA. Det er ikke helt korrekt, når hr. Jesper Langballe siger, at det sådan set er EU, der har bestemt, at der skal være etkinapolitik.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg forstår simpelt hen ikke den argumentation, hr. Jeppe Kofod bruger her, og jeg synes også, det virker, som om den heller ikke er tilstrækkeligt gennemtænkt.

Hr. Jeppe Kofod siger, at Socialdemokraterne meget gerne vil have et stærkt sundhedsarbejde, der inddrager Taiwan i forhold til WHO, men det er jo netop det, der er pointen i observatørstatussen. Taiwan har ikke bedt om fuldt medlemskab. Taiwan har heller ikke bedt om at blive repræsenteret som nation, men derimod som sundhedsenhed.

Taiwan har faktisk bevæget sig meget forsigtigt i det her spørgsmål, vel vidende at det er nødvendigt at balancere. Jeg kan simpelt hen ikke se, at der findes noget mellem observatør og så et samarbejde. Det er at være observatør.

Så jeg vil gerne have hr. Jeppe Kofod til at prøve at klargøre sin forklaring; jeg synes simpelt hen ikke, det hænger sammen, at det her skulle være et opgør med etkinapolitikken eller en provokation.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

En enkelt spørgsmål, som jeg vil stille hr. Jeppe Kofod. Jeg stillede hr. Jens Hald Madsen det tidligere, men fik ikke noget svar. Jeg vil så gerne spørge hr. Jeppe Kofod.

Hr. Jeppe Kofod siger, at etkinapolitikken er gammel og ikke har noget med EU at gøre. Tager jeg fejl, når jeg siger, at etkinapolitikken begynder i 1971 med, at USA under præsident Nixon tilnærmer sig Maokina, og dermed bliver Taiwan smidt ud af FN? Dermed fastlægges etkinapolitikken som den politik, som nu også EU, der som bekendt blev stiftet i 1957, tilslutter sig.

Må jeg spørge hr. Jeppe Kofod om, hvornår etkinapolitikken begynder?

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Først til fru Anne Grete Holmsgaard, som jeg takker for spørgsmålet. Jeg vil sige igen, at hvis man går ned i at se på, hvad der kan lade sig gøre, så er der meget, der kan lade sig gøre, uden at man bliver anerkendt som observatør i WHO.

Indholdsmæssigt kan man sagtens have det sundhedsmæssige samarbejde. Det nævnte jeg også tidligere, og der var nogle gode eksempler i den redegørelse, som udenrigsministeren havde til Folketinget om sagen. Så det synes jeg var helt klart.

Det, der er problemet, er, at man rent faktisk kommer til at signalere, at man er på vej til at anerkende Taiwan som selvstændig stat ved at give dem observatørstatus, og det kan jo være farligt i forhold til den pragmatiske løsning, der gerne skulle findes mellem Taiwan og Kina.

Som sagt ønsker vi ikke om noget en konfrontation, der kan afspore den dialog, der er i gang i øjeblikket. Det er vi meget optaget af. Det virker, som om der i denne debat er nogle, der kæmper for Taiwan, og nogle, der ikke kæmper for Taiwan. Sådan er det ikke i realiteten.

Realiteterne er, at vi alle sammen ønsker, at der her skal gå godt. Der er en dialog i gang, og der synes jeg egentlig, at hvis man virkelig vil støtte den demokratiske udvikling, så bør man også støtte de initiativer, som er taget også fra dansk side, for at fremme dialogen.

Til hr. Søren Krarup. Jeg vil gerne sige, at det ikke er sådan, at etkinapolitikken blev opfundet i 1971, og da vi så senere blev medlem af EU, blev vi lagt ind under osv. Nej, den har eksisteret længe, helt tilbage fra 1950'erne, og besluttet her i Folketinget.

Det er en gammel sag, derfor kan man ikke begynde at blande det her ind i det, det er simpelt hen faktisk faktisk forkert. Det er også det, jeg refererede til i mit svar tidligere.

Kl. 17.55

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Da den konservative ordfører, fru Gitte Seeberg, på grund af sygdom er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på den konservative folketingsgruppes vegne fremføre følgende:

Vi anerkender de meget store og betydningsfulde skridt, som Taiwan har taget mod demokratiske tilstande. Den taiwanesiske udvikling kan tjene som inspiration for mange af de lande her på kloden, der endnu skylder deres egne befolkning og os andre at anerkende demokratiske spilleregler og respekt for menneskerettigheder som fundamentet for deres styrer.

Imidlertid er der ikke umiddelbart af den grund grundlag for at ændre Danmarks hidtidige politiske holdning til Taiwan, hvad angår diplomatisk anerkendelse. Som udenrigsministeren mindede om, har regeringen på Taiwan jo heller ikke selv lagt sig i selen for at opnå anerkendelse.

Taiwan har da heller ikke selv erklæret sig uafhængig, og heller ikke Taiwans præsident har plæderet for at slå ind på en kollisionskurs med Fastlandskina på dette område.

I Det Konservative Folkeparti kan vi fuldt ud tilslutte os udenrigsministerens besvarelse af denne her forespørgsel. Som han sagde, oplever vi for tiden en stigende samhandel mellem Kina og Taiwan, og det gælder om at medvirke til at fremme de kontakter, der på mangfoldige områder er knyttet mellem parterne også efter optagelsen i verdenshandelsorganisationen WTO.

For Danmarks vedkommende mener Det Konservative Folkeparti, at der fortsat er grundlag for at arbejde for at øge vores samarbejde og vores forbindelser med Taiwan. Og den såkaldte

etkinapolitik, der både er Danmarks og EU's udgangspunkt, vil ikke kunne lægge hindringer i vejen herfor.

EU er i øvrigt i færd med at vurdere, hvorledes samarbejdet mellem EU og Taiwan på en række områder kan styrkes, men det vil ikke være i nogens interesse ensidigt at plædere for en pludselig fuld dansk diplomatisk anerkendelse af Taiwan; end ikke regeringen i Taipei har formelt bedt herom.

Vores mål er at nå frem til en konstruktiv, fredelig løsning, der bygger på etkinapolitikens grund, men inden for dens rammer vil Det Konservative Folkeparti arbejde for, at forbindelserne, både de økonomiske og de handelsmæssige og de kulturelle, bliver intensiveret.

Så skal jeg i øvrigt oplyse, at vi ikke kan støtte det fremsatte forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er fuldt ud opmærksom på, at hr. Kirkegaard taler på vegne af fru Gitte Seeberg, men jeg vil blot spørge – som også hr. Søren Søndergaard spurgte Venstres ordfører – om der i den melding, regeringen kommer med i dag, og som altså også Det Konservative Folkeparti kommer med, ligger noget nyt, eller om det er en videreførelse af den linje, der hele tiden har været?

Vi synes, det er væsentligt at få afklaret, om regeringen i forbindelse med denne her forespørgsel har foretaget en kursændring, taget nogle specielt nye initiativer i forbindelse med denne her forespørgsel, eller om der er tale om en videreførelse af den politik, som man hele tiden har haft.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Som jeg lyttede til udenrigsministeren, var det en klar understregning af den linje, som regeringen har fulgt i de år, som regeringen nu har haft regeringsmagten. Men det at man følger en hidtidig linje, er jo ikke ensbetydende med, at der ikke kan tages nye initiativer, og der synes jeg, at udenrigsministeren lancerede nogle nye initiativer, som lyder meget spændende og meget konstruktive.

Det, det drejer sig om, er jo naturligvis at kigge ned i den værktøjskasse, som vi som Danmark har til rådighed. Der er selvfølgelig forskellige ingredienser i den værktøjskasse. Der kan være en taler, hr. Keld Albrechtsen her fra Folketingets talerstol, eller der kan være en taler,

hr. Jesper Langballe, og det er alt sammen ganske udmærket, men jeg tror faktisk, at nogle af de værktøjer, som udenrigsministeren pegede på, vil være til større gavn for Taiwan, end at vi holder alt for mange taler her fra Folketingets talerstol, naturligvis med al respekt for, hvad der bliver sagt her fra talerstolen.

Kl. 18.00

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, og så er det fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Taiwan er på mange måder et interessant land, der over de seneste årtier eller halvandet årti har gennemgået en kraftig demokratisk udvikling og over en lidt længere periode en tilsvarende kraftig økonomisk udvikling.

Hvad angår demokratiudviklingen på Taiwan, slog den igennem for alvor med ophævelsen af undtagelsestilstandene i 1987 og den efterfølgende gradvise åbning af systemet kronet med valget af præsident Chen i år 2000, hvor det var den politiske opposition, der vandt præsidentposten.

Det, der gør denne her udvikling interessant, er faktisk flere ting. Man må sige, at den er forløbet meget stærkt. Det er en kort årrække, hvor man er gået fra at have undtagelsestilstand og til at have det, man må betegne som et almindeligt parlamentarisk system med flere opstillede partier, et parlament, en præsident, åben presse, og hvad der ellers hører til at have et velfungerende parlamentarisk system.

Den er også bemærkelsesværdig, fordi det er forløbet meget ublodigt. Det synes jeg er interessant, og på den måde udmærker Taiwan sig frem for en række andre lande, der har gennemgået en tilsvarende udvikling fra diktatur til demokrati, men hvor det er foregået frygtelig blodigt.

Jeg synes også, Taiwan udmærker sig ved den meget store åbenhed, der er over for at diskutere fortiden og diskutere nutiden. Man lægger ikke skjul på, at hele oppositionen har været fængslet, at den nuværende vicepræsident har siddet adskillige år i fængsel. Man lægger ikke skjul på, at der helt klart har været problemer, man gør selv opmærksom på det og diskuterer det, og en af de ting, der gør, at det er interessant at opholde sig på Taiwan, er, at man faktisk kan føre den diskussion.

Hvad angår diskussionen om dødsstraf, har jeg i hvert fald ved selvsyn konstateret, at i Taiwan er de ikke i det politiske system blokeret, når man rejser diskussionen om dødsstraf. De er faktisk i stand til at diskutere og lytte til, hvad vi andre siger om det hensigtsmæssige i også at få afskaffet dødsstraffen.

Jeg synes også, det hører med til det interessante, at Taiwan har formået at udvikle en meget stærk økonomi på en måde, hvor man ikke har skabt et meget stort skel mellem rig og fattig, hvor man ganske omfattende har satset på uddannelse, hvor man har satset på en stor forskningssektor, som også er kendt over det meste af verden, og hvor man har satset på et stærkt uddannelsessystem.

Også på den måde adskiller Taiwan sig fra en række andre tidligere udviklingslande ved, at man har formået at lave en kraftig økonomisk vækst og sikre en rimelig fordeling mellem de bedst lønnede og de dårligst lønnede.

Det her blev jo kronet med, at Taiwan for få år siden blev optaget i WTO som en særlig økonomisk enhed, og det er jo i virkeligheden også den mulighed, vi diskuterer, når vi diskuterer WHO.

Jeg synes, det er synd og ærgerligt, at Socialdemokratiet ikke har flyttet sig lidt længere, for jeg synes egentlig, at det, jeg hører igennem Socialdemokratiets udmelding, er en for stor frygt for at presse det store Hovedlandskina. Det er sådan set det eneste argument, jeg rigtig kan få ud af det.

Udenrigsministeren førte et meget juridisk formelt argument i marken med, at det simpelt hen ikke kan lade sig gøre med de nuværende regler i WHO, men nu har FN og FN's organisationer jo i mange år skullet håndtere problemer, som ikke lige passede ned i de formelle regler eller i de formelle kasser. Normalt vil man jo, hvis man synes, det er fornuftigt at gøre noget, så sige, at så går vi simpelt hen aktivt i gang med at få ændret de regler, sådan at det, man kan se er rimeligt, kan passe ind i reglerne.

Det var selvfølgelig det, Danmark burde gøre, og jeg synes, det er synd at være så skræmt af Kina. Jeg er fuldstændig klar over, at det er vi alle sammen, for Kina er et meget stort land, og Kina er vanvittig magtfuldt.

På den anden side må man også sige, at noget af det, vi da selv har lært som et lille land, er, at man skal passe på ikke at blive så forskræmt, at

man ikke bruger mulighederne for at lægge pres på de store og meget magtfulde lande.

Det skal man selvfølgelig gøre på en tilstrækkelig elegant måde. Derfor er det jo nonsens at sige, at Taiwan skal optages som nation, det har de faktisk heller ikke bedt om. Taiwan har en meget afbalanceret kurs her.

Kl. 18.05

Jeg synes, det er forkert at undlade at udøve det her pres og tage det aktivt op i FN. Det ville være i god tråd med, hvad man kan sige har været ånden hidtil i skandinavisk udenrigspolitik.

(Kort bemærkning).

Jeppé Kofod (S):

Jeg vil bare sige til fru Anne Grete Holmsgaard, at det er en forkert udlægning, at vi ikke er parat til at gå op imod Kina i forskellige spørgsmål. Det er altså ikke rigtigt.

Men jeg er meget enig med fru Anne Grete Holmsgaard, når fru Anne Grete Holmsgaard siger, at det er vigtigt at lave en strategi, sådan at man når et resultat, der er til gavn for Taiwan, at man ikke bare fører symbolpolitik, men at man rent faktisk får noget ud af det. Der sagde jeg altså også, og det vil jeg gerne understrege, at jeg sådan set mener, at vi skal gøre alt for, at Taiwan kan opnå de samme muligheder, altså sundhedsmæssigt kan have et samarbejde med WHO om de sundhedsspørgsmål, der er i Taiwan. Det er helt afgørende for mig. Det synes jeg er helt fornuftigt.

Der er så nogle formelle og nogle andre regler, der gør, at de ikke kan blive observatører i WHO, men det afskærer jo ikke muligheden for, at man indholdsmæssigt kan lave det samarbejde, der er nødvendigt for at løse de sundhedsmæssige problemer.

Det synes jeg man skal koncentrere sig om. Det var det, jeg appellerede til i min besvarelse. Så det er en lidt forkert udlægning. Vi tør godt gå op imod Kina, men vi synes bare, man skal gøre det på den rigtige måde for at få noget ud af det.

Første næstformand (Svend Auken):

Og så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører. Vil fru Holmsgaard, så skal man i hvert fald melde sig, så jeg ser det. Hr. Helveg Petersen, vil De give mulighed for? Det var meget elskværdigt, det var meget elskværdigt. Det er ikke ofte, jeg har overset en kvinde.

Så er det fru Anne Grete Holmsgaard.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Tak hr. formand, jeg skal huske at række poten meget højt op næste gang. Jeg rakte den faktisk op.

Første næstformand (Svend Auken):

Netop.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil sige til hr. Jeppe Kofod, at sagen jo er, at den type samarbejde, som Taiwan delvis er involveret i med WHO i dag, er, hvad kan man sige, ikke et ordentligt, solidt samarbejde. For at kunne nyde fordelene af det, men også for, at resten af verdenssamfundet kan nyde fordelene af at have Taiwan med den store sundhedseksperise, det har, med, bliver det jo nødt til at være en egentlig integreret del af de forskellige undergrupperinger og netværk, der er under WHO, og det er det, observatørstatusen er et svar på.

Jeg synes faktisk stadig væk ikke, det hænger godt nok sammen. Hvis ikke det er af frygt for Kina, går jeg ud fra, at Socialdemokratiet også er villig til aktivt at tage regler op, som spænder ben for noget, der er hensigtsmæssigt. Så jeg mener egentlig, at det burde være socialdemokratisk politik at arbejde for, at man kan få en observatørstatus og så kalde det det, Taiwan selv har sagt, nemlig en sundhedsmæssig enhed, der bliver optaget som observatør.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil gerne på Det Radikale Venstres vegne give opbakning til udenrigsministerens tale. Det Radikale Venstre er tilhænger af etkinapolitikken, som jo er mere end 50 år gammel. Etkinapolitikken er grundlaget for at udvikle samarbejdet med Folkerepublikken Kina, som spiller en stigende rolle i verden. Danmark har en stærk interesse i at udvikle samarbejdet med Kina på alle måder: politisk, i henseende til menneskerettigheder, kulturelt og økonomisk.

Vi ser med sympati på udviklingen på Taiwan, som er gået godt og hurtigt og med fredelige midler. Der er sket store fremskridt også i henseende til demokrati og menneskerettigheder. Også jeg vil gerne udtrykke håbet om, at tiden modnes til en mere permanent løsning for Taiwan, og at det kan ske ved en fredelig forhandling.

Så vil jeg gerne sige til hr. Langballe og hr. Krarup, der har haft travlt med at sige, at det er EU's skyld alt sammen: Rigtigt er det, at EU for-

mulerede en kinapolitik som er en etkinapolitik, men vi var med til at formulere den, og den ligger altså i fuldstændig forlængelse af en gammel dansk politik.

Kl. 18.10

Men er det nu sådan, at hvis man ikke er medlem af EU, har man travlt med at gå langt, f.eks. i retning af diplomatisk anerkendelse af Taiwan? Svaret er nej.

Hvis jeg er nogenlunde ordentligt underrettet er der vel i dag ca. 20 stater i verden, som har diplomatiske forbindelser med Taiwan; vi kan jo undersøge det nærmere. De fleste af dem er små stater i Stillehavsregionen, men ingen af de store lande og ingen europæiske lande har diplomatiske forbindelser med Taiwan, med mulig undtagelse for Makedonien, som for et par år siden gennemførte anerkendelsen.

Det er altså ikke sådan, at hvis bare man ikke er med i EU, så skynder man sig at anerkende. Sådan forholder det sig faktisk ikke.

Danmark var et af de første lande, der anerkendte Folkerepublikken Kina, og EU-politikken fra 1972 er altså ikke en ændring af dansk politik, men en videreførelse af en dansk politik.

Så vil jeg mere principielt sige, at Det Radikale Venstre ikke kan stemme for den fremsatte forslag til vedtagelse. Jeg er ikke tilhænger af, at man ved improviserede vedtagelser her i salen, uvarslede oven i købet, skal beslutte udviklede ting, hvor man alene kan finde løsningen ad diplomatisk vej. Jeg er tilhænger af, at vi kunne vinde fremskridt, yderligere fremskridt i relationerne til Taiwan. Skal det ske, må det ske inden for rammerne af etkinapolitikken, og så må det ske ved diplomati, og jeg har tillid til, at den danske udenrigsminister og Udenrigsministeriet vil gøre sit for at vinde fremskridt i det praktiske.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil indledningsvis sige tak til hr. Niels Helveg Petersen og Det Radikale Venstre for de bemærkninger, der var om fremskridtene i Taiwan. Jeg synes, det er godt, at mange partier i Folketinget er enige om, at den demokratiske udvikling, der er sket på Taiwan, er meget positiv.

Men jeg må så sige, at jeg jo er noget skuffet over, at Det Radikale Venstre ikke klart og markant kan tilkendegive, at det her er et område, hvor vi kunne have fordel af i Danmark selv at bestemme, altså f.eks. at Danmark da gerne så

en taiwanesisk præsident komme på privat besøg i Danmark.

Der kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Niels Helveg Petersen: Er hr. Niels Helveg Petersen enig i det initiativ, der nu er aftalt med regeringen, om, at man fortolker de regler, der hidtil har været begrænsende, eller nogle har ment har været begrænsende, for, at en taiwanesisk præsident kan komme til Danmark? Er Det Radikale Venstre enig i, at vi nu forhåbentlig forbedrer de regler, sådan at den mulighed skabes, altså i modstrid med den holdning, som hr. Niels Helveg Petersen havde, da hr. Niels Helveg Petersen var udenrigsminister?

Første næstformand (Svend Auken):

Og så er det fru Anne Grete Holmsgaard, derefter hr. Søren Krarup og så hr. Niels Helveg Petersen.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil godt sige til hr. Niels Helveg Petersen, at der er absolut intet i den vedtagelse, vi har været med til at fremsætte forslag til, der ikke kan foregå inden for etkinapolitikken, så det synes jeg faktisk er et dårligt argument.

Det, den nok gør, er, at den opfordrer regeringen til at arbejde aktivt for, at Taiwan kan optages som observatør i WHO, og som jeg har sagt heroppefra før, er det ikke et brud med etkinapolitikken, men derimod et arbejde, der skal udføres inden for den ramme, men hvor man lægger sig aktivt i selen for, at man faktisk får inddraget Taiwan i det samlede organiserede sundhedsmæssige arbejde, som WHO udgør rammen om.

Jeg kan så til nød forstå, at hr. Helveg Petersen siger, at det havde været bedre med en varslet dagsorden, men nu er hr. Niels Helveg Petersen jo sådan en gammel rotte i faget, at han formentlig adskillige gange i denne her sal har stemt for og accepteret dagsordener, som blev fabrikeret undervejs i debatten, ellers ville vi jo også have en fuldstændig stiv debat, hvor intet kunne bevæge sig undervejs.

Kl. 18.15

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Det er begrebet etkinapolitik, jeg undrer mig lidt over. Jeg erkender jo, at jeg åbenbart har lagt for meget rent historisk i Taiwans udsmidning af FN i 1971. Men selve begrebet etkinapolitik, som

nu også hr. Niels Helveg Petersen forsvarer, begriber jeg ikke, for her har man at gøre med to Kinaer. Man har at gøre med en totalitær mastodont, der hedder Maokina, og man har at gøre med et mindre, demokratisk land, der hedder Taiwan. Hvad i alverden skulle dog tvinge en til at sige, at vi nødvendigvis må have et Etchina, i stedet for at man i respekt for, jeg vil sige, virkeligheden accepterer begge dele.

Jeg begriber ikke den holdning. Jeg forstår, at EU har lagt sig fast på den, og derfor er Danmark som EU-satellit også fastlagt på den. Men det er og bliver dog en urimelighed, som jeg vil sige samtidig er dybt umoralsk, fordi et frit demokrati dermed skubbes ud til fordel for et totalitært Kommunistkina.

Niels Helveg Petersen (RV):

Til det første spørgsmål fra hr. Peter Skaarup vil jeg da gerne sige, at som jeg hørte ministeren, var det, ministeren stillede i udsigt, at man inden for EU så på det element, der hedder besøgspolitikken. Man så på det. Jeg er også tilhænger af, at man prøver at se, om der er noget af det, der skal tages op til overvejelse og revideres. Det er jeg også tilhænger af. Om man så kan nå et resultat, ved jeg ikke, men jeg synes da, at det er en god idé at se på det.

Til fru Anne Grete Holmsgaard vil jeg gerne sige, at jeg ikke deler synspunktet om observatørstatus. Jeg tror, det forholder sig anderledes, nemlig at det netop ikke kan lade sig gøre i dette tilfælde. Det kan vi eventuelt dyrke lidt mere i et udvalg.

Lad mig så sige om vedtagelser, at jeg mener, at sager af denne type ikke egner sig vel til det. Jeg forstår, at der i Udvalget for Forretningsordenen gøres overvejelser om, at man skulle kunne afbryde en forespørgsel for eventuelt at udvalgsbehandle de spørgsmål, der er til behandling, for at undgå for meget improvisation om vigtige vedtagelser. Noget sådant er jeg tilhænger af.

Over for hr. Søren Krarup vil jeg gerne kvittere for, hvad han sagde om situationen i 1971, nemlig at han havde lagt for meget vægt på den side af sagen. Så vil jeg da i øvrigt sige, at jeg har siden fået at vide, at Makedonien, som anerkendte for et par år siden, har trukket sin anerkendelse tilbage. Sydafrika har gjort noget tilsvarende, ved jeg. Det har været et ganske klart mønster.

Selvfolgelig kan man, hvis man løsriver denne sag fra de bestemte politiske forudsætninger,

sige, at det er urimeligt, at det er, som det er. Men den historiske realitet, som har skabt denne situation, er det ikke rigtig til at gøre noget ved.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg var da glad for, at hr. Niels Helveg Petersen klart sagde, at hr. Niels Helveg Petersen støtter initiativet til, at man nu får set på de besøgsregler, der under den tidligere regering, som hr. Niels Helveg Petersen var part af, har umuliggjort, at Taiwans præsident kunne komme til Danmark på privat besøg. Jeg synes, det er lidt af en indrømmelse, at Det Radikale Venstre nu støtter det. Det er vel også et udtryk for, at Dansk Folkeparti her i samarbejde med regeringen er nået et stykke vej altså i retning af en ændring af den hidtidige kurs.

I den forbindelse vil jeg godt bede hr. Niels Helveg Petersen bekræfte, at det jo også er en ændring i forhold til den tidligere regerings kurs, at man nu vil lave en dobbeltbeskatningsaftale mellem Taiwan og Danmark, som hidtil Holland, Sverige, England også har tilkendegivet de vil gøre. Det gør vi altså også nu i Danmark. Er Det Radikale Venstre enig i den kurs?

Så vil jeg til slut spørge hr. Niels Helveg Petersen: Det er vel ikke ubetydeligt, når vi taler om WHO og observatørstatus for Taiwan, og når vi også taler om andre lande, at både administrationen og parlamentet i USA har støttet ønsket fra Taiwan om at få observatørstatus? Japan har støttet det. Europa-Parlamentet har det. Det belgiske parlament har det. Det er jo ikke hvem som helst.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg kan bekræfte, at det belgiske parlament ikke er hvem som helst.

Kl. 18.20

Hvad en dobbeltbeskatningsaftale angår, vil jeg sige, at det vil jeg da se på med sympati, hvis det kan lade sig gøre. Det ser jeg gerne på. Det vil da repræsentere nogle af de praktiske fremskridt, som jeg synes man skal arbejde for.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er bare lige, fordi jeg ikke synes, jeg fik svar på et af de spørgsmål, jeg stillede, som egentlig var meget klare.

Er Det Radikale Venstre ikke enig i, at i forhold til den tidligere regerings kurs – og det har

været debatteret lidt tidligere under debatten – er vi nu kommet i hvert fald to skridt videre i retning af et fremmet samarbejde mellem Taiwan og Danmark, nemlig at der nu kan indgås en dobbeltbeskatningsaftale mellem Taiwan og Danmark, og at man får set på de besøgsregler, der hidtil har betydet, at vi har haft problemer med f.eks., hvilket burde være helt naturligt, at modtage Taiwans præsident i Danmark på et privat besøg, så han kunne se Den Lille Havfrue og andre ting, som han selvfølgelig gerne ville se, eller modtage en pris fra Liberal International, som det vel også ville være meget rimeligt at man kunne modtage i fred og ro og i frihed.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg er enig i, at man ad diplomatisk vej stille og roligt kan vinde nogle fremskridt. Det er det, der sker. Disse fremskridt vindes ikke ved vedtagelser her i Folketingssalen, men ved arbejde ad diplomatiske kanaler, og det er jeg en stærk tilhænger af.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jann Sjørnsen som ordfører.

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg vil gerne takke Enhedslistens ordfører for, at jeg får lov til at sprænge ordførerrækken.

Kristeligt Folkeparti vil gerne takke forespørgerne for at have rejst denne forespørgselsdebat om Taiwan. Selve formuleringen af forespørgslen er måske lidt speciel i den forstand, at det i virkeligheden er et meget snævert område, men jeg synes, debatten og også ministerens besvarelse har været bredere, og det synes jeg faktisk er ganske fint for at få diskuteret situationen for Taiwan.

Taiwan har været gennem en på alle måder positiv udvikling. Det gælder demokratisk såvel som økonomisk, samkvemmet med andre lande er på mange områder udvidet i de senere år, og det ser vi med stor sympati på fra Kristeligt Folkepartis side. Det gælder ikke kun økonomisk, selv om det jo ofte er det, vi vælger at fokusere på også i parlamentarisk sammenhæng, fordi det handler om kroner og øre, men det gælder også samkvemmet på den mellemfolkelige basis, som også vi tillægger utrolig stor betydning fra Kristeligt Folkepartis side.

På det økonomiske område har udviklingen jo betydet medlemskab for Taiwan af WTO, hvilket er et vigtigt skridt for at integrere Taiwan i

den globale økonomi, og det er også sket på trods af kinesisk kritik og modstand.

Kristeligt Folkeparti mener, at Danmark skal spille en aktiv rolle i at støtte de fuldt ud legitime ønsker, som Taiwan har om at blive integreret i verdenssamfundet.

Aktuelt vedrører det især et ønske om også at blive observatør af Verdenssundhedsorganisationen, WHO. Kristeligt Folkeparti mener helt klart, at Danmark bør og også kan inden for rammerne af etkinapolitikken støtte dette fuldt ud legitime taiwanesiske ønske. Vi mener ikke, som flere ordførere ellers har tilkendegivet her i debatten, at det vil volde problemer i forhold til vores såkaldte etkinapolitik. Andre lande, der har den selvsamme politik, støtter det taiwanesiske ønske. Europa-Parlamentet har også gjort det.

Derfor er netop også det spørgsmål et vigtigt punkt i det forslag til vedtagelse, som Kristeligt Folkeparti er medforslagsstiller til sammen med Enhedslisten og SF. De andre punkter i forslaget til vedtagelse vedrører elementer i det, som også udenrigsministeren tilkendegav i sin besvarelse, om end det måske er lidt mere konkret og håndfast i det forslag til vedtagelse, der er fremsat, end i de tilkendegivelser og de løfter, som vi fik fra udenrigsministeren i talen.

Men jeg vil da godt anerkende, at regeringen har taget hul på nogle problemstillinger, som der ikke har været taget hul på tidligere. Det gælder især spørgsmålet om besøgsvisa. Det vil regeringen nu tage op, ganske vist i en EU-sammenhæng. Stod det til Kristeligt Folkeparti, SF og Enhedslisten ifølge det forslag til vedtagelse, vi har fremsat, ja, så var det ikke bare et spørgsmål, om det skulle drøftes i EU, så var det et spørgsmål om, at vi fra dansk side sikrede, at privatpersoner fra Taiwan inklusive regeringsrepræsentanter fik mulighed for at komme på privat besøg i Danmark.

Kl. 18.25

Vi er positive over for, at regeringen nu vil indgå en dobbeltbeskatningsaftale med Taiwan eller i hvert fald undersøge mulighederne for det. Her var formuleringen måske sådan lidt foreløbig, må man nok sige, i forhold til, hvad måske ikke mindst forespørgerne forsøger at give indtryk af her i debatten, men alt i alt selvfølgelig positive fremskridt også i forhold til, hvad tidligere regeringer har sagt.

I modsætning til måske ikke mindst den foregående ordfører er vi altså i Kristeligt Folkeparti af den opfattelse, at parlamentet også er til for at

udtrykke holdninger, også udenrigspolitiske holdninger, og det sker jo altså rent faktisk også i langt de fleste udenrigspolitiske forespørgselsdebatter, at såvel regeringspartier som oppositionspartier fremsætter forslag til vedtagelse.

Derfor er det noget nyt for mig, at den tidligere udenrigsminister også her på talerstolen kan sige, at det ønsker man sådan set ikke skal ske for fremtiden. Der skal vi til at afbryde forespørgselsdebatter – det kan være udmærket, men det er en anden debat – for overhovedet at kunne tilkendegive noget udenrigspolitisk.

Jeg havde nær spurgt: Hvad skal vi egentlig med et Folketing, hvis vi ikke skulle kunne udtrykke os både gennem lovforslag og beslutningsforslag og så sandelig også gennem forespørgselsdebatter? Ellers kunne vi jo lige så godt sætte os ned på vores kontorer og så høre, hvad regeringens medlemmer eventuelt vil oplæse af taler fra denne talerstol, og så er der sådan set ikke så meget mere at gøre. Det synes jeg ærligt talt er en lidt fattig parlamentarisk tradition.

Det, som vi fra Kristeligt Folkepartis side har lagt vægt på sammen med SF og Enhedslisten i vores forslag til vedtagelse, er i virkeligheden velkendte elementer i diskussionen om Taiwan. Det er spørgsmålet om observatørstatus i Verdenssundhedsorganisationen, det er spørgsmålet om at sikre, at også repræsentanter fra Taiwans regering kan få adgang til at komme på privat besøg i Danmark, det er et spørgsmål om at fremme mellemfolkelig forståelse gennem kulturel og uddannelsesmæssig udveksling, og det er et spørgsmål om, at vi får den dobbeltbeskatningsaftale, som regeringen også selv har lagt op til.

Jeg håber, at ikke mindst forespørgerne, når det kommer dertil, kan stemme for disse synspunkter, som de i hvert fald tidligere selv har tilkendegivet. Det helt nye i denne her debat er måske, at Dansk Folkeparti tilsyneladende ikke har nogen mening om Taiwan, når det kommer til, at der skal stemmes, men det får vi jo at se senere.

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Den historiske baggrund for den her sag er jo den formentlig velkendte, at den kinesiske borgerkrig i 1940'erne endte med, at Chiang Kai Cheks nationalistparti, som jo stredes med det kinesiske kommunistparti, flygtede ud til den ø,

der dengang hed Formosa, og som senere fik betegnelsen Formosakina, og i lang tid fastholdt bl.a. USA, at Formosakina var legitim repræsentant for det samlede Kina. Det var altså den version af etkinapolitikken, der var dengang. Den gik ud på, at det i virkeligheden var Taiwan, der var Kina.

Så blev det lavet om, da Nixon kom til, Kissinger besøgte Kina osv. Så gik USA over til at mene, at nu måtte det så være Folkerepublikken, der var Kina. Det passede bedre i USA's sikkerhedspolitiske interesser på det tidspunkt, og så blev det det. Så blev Kina installeret i Folkerepublikkens regi i Sikkerhedsrådet med vetoret osv.

Alt det medførte jo så, at vi fik to totalitære regimer, nemlig et diktatur i Beijing og et diktatur i det, der hed Formosakina. Alt sammen en lang, blodig og sørgelig historie, men ud af det kom jo så, at de facto er situationen den, at der er to kinesiske stater.

Om de vil genforenes på et tidspunkt, bør de efter Enhedslistens opfattelse selv have lov til at beslutte. Det, vi under ingen omstændigheder fra Enhedslistens side vil acceptere, er, hvis en eventuel genforening kommer til at ske imod befolkningernes vilje. Det må ikke ske imod befolkningens vilje på Taiwan og naturligvis heller ikke imod befolkningens vilje i Fastlandskina.

Kl. 18.30

Vi ved jo dybest set ikke, hvad befolkningen i de to dele af det Kina, der var, måtte ønske, men jeg ville gætte på, at hvis man spurgte i dag, om de på Taiwan havde lyst til en genforening, havde de ikke lyst til det, også i betragtning af, at de erfaringer, vi har fra Hongkong, hvor man jo fik at vide, at der var én nation, men to systemer, jo har vist, at regeringen i Beijing i realiteten dikterer regeringen i Hongkong beslutningerne. Det er en lydig regering, som i alle henseender er politisk underlagt centralregeringen i Beijing. Derfor ville det umiddelbart overraske mig, hvis nogen havde lyst til at blive lagt ind under regeringen i Beijing.

Men det afgørende for Enhedslisten er under alle omstændigheder, at selvbestemmelsesretten for befolkningen skal respekteres. Derfor synes jeg, at de partier, der betragter etkinapolitikken som en endegyldig historisk doktrin, burde spørge sig selv, om det nu også er en klog politik, om det i virkeligheden ikke er en politik, der kan føre til den militære katastrofe, som hr. Jens Hald Madsen og andre tilhængere af etkinapolitikken bedyrede, at de ville gøre alt for at undgå.

Nu har vi jo indført et system, hvor USA og Danmark selv fortolker folkeretten, selv går i krig uden om FN og uden FN-mandat. Hvordan kan vi, når vi selv overtræder folkeretten så grelt, så være sikre på, at vi vil kunne overtale Folkerepublikken til også i fremtiden at overholde folkeretten og lade være med at gribe til militære løsninger?

Det kræver, at vi respekterer demokratiet, selvbestemmelsesretten og folkenes ret til selv at bestemme, og at der ikke må gribes til militære midler, og det gør man altså ikke ved at underlægge sig regeringen i Beijing og tro, at man permanent kan sikre freden i området ved bare at logre med halen for regeringen i Beijing. Det gør man ikke, må jeg sige til hr. Jens Hald Madsen. Jeg er desværre nødt til at sige, at så er man naiv, så er man rigtig meget naiv.

Derfor er det en skuffelse for mig, at der er kommet så lidt bevægelse, at Dansk Folkeparti gør, ligesom Socialdemokratiet gør, og de gør ligesom regeringen gør, og så sker der ikke ret meget. Det synes jeg er en trist udgang, hvis det virkelig skal være tilfældet, men nu kan Dansk Folkeparti jo nå at stemme for det forslag til vedtagelse, der foreligger. Men ellers vil det da være en trist omgang for Dansk Folkeparti at begynde med at rejse denne her sag og så slutte af med at gøre ligesom Socialdemokratiet, nemlig underlægge sig regeringen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Først skal jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at vi er enige om meget her, tror jeg, men vi er ikke enige om, at der er tale om en illegal krig i Irak, skal jeg bare lige pointere af hensyn til referatet.

Men vi kommer tilbage til Taiwan, og så vil jeg godt spørge hr. Keld Albrechtsen: Er det, som hr. Niels Helveg Petersen sagde tidligere under debatten – hvor hr. Niels Helveg Petersen tidligere som udenrigsminister ikke ville være med til at sikre, at Taiwans præsident kunne komme på privat besøg i Danmark, men nu går med til det og synes det er nok en god idé, at man gør det, og tilkendegiver, at det er en ny holdning, en ny politik for en dansk regering – egentlig ikke ensbetydende med, at man må sige, at vi er nået et godt stykke i retning af, at man fremover muligvis kan se en taiwanesisk præsident på privat besøg i Danmark?

Er det faktisk, at der nu bliver lavet en dobbeltbeskatningsaftale mellem Taiwan og Danmark, ikke også, som den tidligere udenrigsmini-

nisteren klart sagde, et udtryk for, at vi nu er nået et godt stykke ad vejen?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg skal overhovedet ikke forlænge debatten, men nu var hr. Keld Albrechtsen meget direkte, og så vil jeg godt sige, at mit ærinde er at støtte Taiwan og Taiwans befolkning på alle mulige måder, og det tror jeg også hr. Keld Albrechtsen gerne vil. Det, vi bare ikke er enige om, er, hvilke midler og hvilke værktøjer som er de mest effektive.

Kl. 18.35

Ud fra en demokratisk betragtning må jeg sige, at med de basale værdier, som jeg også tror hr. Keld Albrechtsen fuldt ud støtter, tror jeg faktisk, at dialogen mellem Kina og den øvrige verden er afsindig vigtig, og jeg tror på, at ved bl.a. at lave et handelskontor i Taipei, ved hele tiden at sørge for at påvirke de internationale organisationer, kan vi nå utrolig langt. Vi når ikke langt med en direkte konfrontationspolitik over for Kina. Det gør vi ikke.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, vi er uden minister lige i øjeblikket, så vidt jeg kan bedømme det. Jeg tror, vi er nødt til at udsætte mødet, indtil udenrigsministeren har mulighed ... det er godt. Forretningsordenen er bare sådan, at der skal være en minister til stede.

Så er det hr. Keld Albrechtsen for at svare.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Selvfølgerlig skal vi have en dialog med Kina, men den dialog med Kina skal jo også gå ud på at sikre, at vi tilkendegiver meget klart over for Kina, at der ikke findes en militær løsning på det her spørgsmål, at der kun findes løsninger, der respekterer, at befolkningen i Taiwan skal have ret til at vælge sin egen fremtid, herunder om den ønsker en genforening eller ej.

Når hr. Jens Hald Madsen så lægger op til, at uanset hvad Kina siger, må vi bare bøje os for det, synes jeg bare ikke, det er klogt. Det er tværtimod klogt at understrege folkerettens principper over for Kina. Men der har vi så problemet, og det jo så også til hr. Skaarup, som hævder, at det er en lovlig krig, han har stemt for i forbindelse med Irak. Det var det jo ikke.

Hr. Skaarup forsøgte at misbruge den norske statsminister i folketingsdebatten med et papir, hvor han forsøgte at sandsynliggøre lovligheden

af sin egen krig. Det slap han jo ikke ret godt fra. Det husker alle vi, der deltog i den debat, men lad nu det ligge.

Jeg vil bare lige sige med hensyn til, at hr. Peter Skaarup sagde, at med den tilkendegivelse, der kom fra ministeren, får man jo løst visumproblemet og andre ting: Nej, visumproblemet får man kun løst, hvis man vedtager det forslag til vedtagelse, som foreligger fra Kristeligt Folkeparti, Enhedslisten og SF, for der står det helt klart, at det skal ske, også selv om EU ikke er enig i det.

Nu begiver hr. Peter Skaarup sig ind under EU's beslutningskompetence i det spørgsmål. Der har ellers været sagt mange knubbede ord om EU i denne her sag af Dansk Folkepartis ordfører, men nu accepterer han, at den sag skal underlægges EU, for det var jo det, der lå i udenrigsministerens melding.

Hvis man derfor ikke vil være med til at vedtage det forslag til vedtagelse, der foreligger fra de tre partier, så er man ikke sikker på, at der sker nogen som helst fremskridt i den sag.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning. Sådan har jeg forstået det her ved vagtskiftet.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan forstå, at den debat om den norske statsminister har gjort et meget, meget stort indtryk på hr. Keld Albrechtsen. Man kunne have håbet, at det også havde gjort indtryk på hr. Keld Albrechtsen, at den danske regering klart via de notater, der er fremlagt, har sagt, at det er en lovlig krig, og at der ikke er nogen problemer. Men det kan vi så diskutere den anden gang.

Når det handler om Taiwan, som vi jo skal tilbage til, stillede jeg hr. Keld Albrechtsen et klart spørgsmål. Man kan sige, det måske er ærgerligt, at vi skal diskutere det her så meget, for jeg tror egentlig, vi er ret enige, men jeg vil alligevel godt lige have hr. Keld Albrechtsens klare tilsagn om, at det vel er en forbedring, som også den tidligere udenrigsminister, hr. Niels Helveg Petersen, sagde under debatten. Det er vel et skridt i den rigtige retning, en ændring, den nye regering har foretaget i Taiwanspørgsmålet i forhold til den gamle, når det gælder muligheden for, at det kan opnås, at Taiwans præsident og andre regeringsrepræsentanter kan komme på privat besøg i Danmark. Det sikrer man nu bliver undersøgt, og formentlig kan man efter vo-

res opfattelse ende med, at det vil være fuldstændig uden problemer at modtage Taiwans præsident i Danmark, ligesom i f.eks. Italien, der er et EU-land, og i USA.

Den anden ting, en dobbeltbeskatningsaftale mellem Taiwan og Danmark, som hr. Niels Helveg Petersen også anerkendte, er vel også en ny og god ting.

Begge ting er vel fremskridt.

Kl. 18.40

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er korrekt, at den episode, der var under folketingsdebatten om den norske statsministers papir, gjorde et dybt indtryk på mig, for jeg har sjældent set folketingsmedlemmer manipulere i den grad og forsøge at vildlede befolkningen i den grad, som hr. Peter Skaarup gjorde den dag. Så det er fuldstændig rigtigt, at det gjorde et uudslætteligt indtryk på mig.

Nu sætter hr. Peter Skaarup så sin lid til nogle luftige formuleringer, som udenrigsministeren er kommet med. Jeg kunne godt have den bekymring, at Dansk Folkeparti er blevet snøret af regeringen i den her sag. Man har fået nogle sødladne formuleringer i ministerens tale, og så håber ministeren jo på, at så vil Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti ikke være med til at vedtage noget konkret, der kan sikre, at der sker nogle ting, og det er jo sådan set desværre også, hvad udenrigsministeren har opnået.

Så kan udenrigsministeren komme tilbage og meddele hr. Peter Skaarup: Det vil EU desværre ikke være med til, så det kan ikke blive til noget. Så sidder hr. Peter Skaarup jo tilbage med håret, skægget er det vist, i postkassen.

Så må vi jo vende tilbage til hr. Skaarup og det beslutningsforslag, som han gav tilsagn om at han så efterfølgende vil være med til at fremsætte. Det skal vi bringe i erindring, for vi er jo enige om nogle ting. Jeg tror bare, at Dansk Folkeparti er blevet snøret af regeringen, og det er jo lidt ærgerligt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Peter Skaarup som ordfører har jeg forstået. Anden omgang. Sådan hedder det vist i sproget herinde.

Peter Skaarup (DF):

Til sidst med hensyn til hr. Keld Albrechtsens bemærkninger: Vi tror selvfølgelig ikke, at vi er blevet snøret af regeringen. Hvis vi måtte føle os

snøret på et tidspunkt, så har vi heldigvis vores metoder, kan jeg sige til hr. Keld Albrechtsen. Så vi skal nok fortælle regeringen, hvis vi føler os snøret eller snydt.

Det, vi i hvert fald kan konstatere som konklusion på den her debat, er set med vores øjne, at vi ikke er nået langt nok, men at vi er nået et skridt ad vejen til et forbedret samarbejde mellem Taiwan og Danmark, og vi vil fra Dansk Folkepartis side holde meget øje med og være meget opmærksom på, at den linje kører videre.

Det handler, som det tidligere har været sagt, om en forbedret mulighed for privat besøg i Danmark af Taiwans førende regeringsrepræsentanter – det bliver der nu set på – og det handler om en dobbeltbeskatningsaftale med Taiwan.

Derudover lægger vi vægt på, at regeringen i hvert fald har givet tilsagn igennem de seneste måneder om, at man i øget omfang mener, at man i forhold til Verdenssundhedsorganisationen, WHO, vil sikre, at de goder, de forbedringer, der kan ske i samarbejdet mellem Taiwan og WHO, også kommer.

Men vi er ikke tilfredse med, at man bare når det. Vi vil meget gerne, og det skal være et tilsagn til hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten, gå sammen med andre partier eller selv fortsat fremsætte forslag i Folketinget om, at man selvfølgelig accepterer, at Taiwan får observatørstatus i WHO. Ja, vi så for så vidt gerne, at det blev medlem af FN eller blev anerkendt som selvstændig stat, hvis det ønsker det. Men foreløbig har det bedt om at blive observatør i Verdenssundhedsorganisationen, og det vil vi selvfølgelig støtte på forskellig vis.

Så vil jeg ellers konkluderende på debatten sige, at vi synes, det har været en god debat. Vi er nået omkring mange ting, som har været vigtige for at belyse hele forholdet mellem Danmark og Taiwan. Vi synes fortsat, at vi på ingen måde skal ligge under for Maokina, Kommunistkina, Fastlandskina, eller hvad vi nu kalder dem, som det store Moderkina, der skal bestemme over lille Taiwan i den her sammenhæng.

I det omfang der var nogle politikere i et lille land som Danmark, der måtte underlægge sig sådanne totalitære holdninger, som Kommunistkina står for i mange sammenhænge, må vi tage afstand fra det, og vi mener fortsat, at man skal kæmpe for, at det her spirende demokrati på Taiwan fortsætter den positive udvikling, det er i gang med, og at vi her i Folketinget skal under-

støtte den udvikling så vidt muligt, vi overhovedet kan.

Her mener vi ikke, at Danmark skal være afhængig af EU. Her mener vi sagtens, at vi ligesom på andre områder kan følge USA's kurs, kan følge kursen i andre lande, som vi normalt er gode allierede med, for at sikre forbedrede relationer mellem Taiwan og Danmark.

Kl. 18.45

I den retning vil vi også fortsat arbejde efter denne debat i dag, som efter vores opfattelse bringer to vigtige resultater, der går i den retning, vi ønsker.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er kun for god ordens skyld. Hvis jeg har været uopmærksom, så undskylder jeg, men jeg synes ikke, vi rigtig har fået en forklaring fra Dansk Folkeparti på, hvordan Dansk Folkeparti vil stemme til det forslag til vedtagelse, der foreligger, herunder om man vil stemme for forslaget om, at der skal gives Taiwan observatørstatus i WHO.

Nu kan jeg så forstå, at selv om man måske ikke vil stemme for det ved denne her lejlighed – fordi udenrigsministeren har gjort et utrolig dygtigt stykke arbejde for at vikle Dansk Folkeparti ind i en masse forklaringer og løfter – så vil Dansk Folkeparti jo godt stemme for det på et senere tidspunkt.

Det kan måske være svært at forstå for nogle, hvorfor man så ikke vil stemme for det nu. Men jeg vil altså bare bede hr. Peter Skaarup give en stemmeforklaring.

Hermed sluttede forhandlingen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Som tidligere nævnt vil afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse først finde sted i morgen, torsdag den 10. april 2003.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 45:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvilke initiativer planlægger regeringen at tage for at sikre, at den danske fange på den amerikanske Guantánamobase på Cuba enten behandles i overensstemmelse med de internationale konventioner om krigsfanger eller får sin sag afgjort af en dommer i henhold til reglerne i en retsstat?«

Af Line Barfod (EL) og Søren Søndergaard (EL). (Forespørgslen anmeldt 26/2 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 12/3 2003). (Eventuel afstemning udsættes til torsdag den 10. april 2003).

Begrundelse

Line Barfod (EL):

Et af de ubehageligste elementer i den krig, der foregår mellem Vesten og et i mange henseender uidentificeret terrorapparat, er nedbrydningen af retsstatlige tilstande. Mange beklager denne proces. De færreste vover at kritisere den af frygt for at blive hængt ud som defaitister. Falder retsstaten bort, vil ingen mere kunne føle sig sikker. Retsstaten er formentlig vigtigere end selv det politiske demokrati, som i Vesten hviler på en forvisning om, at magthaverne i alt væsentligt respekterer deres borgeres meninger og holdninger i den udstrækning, disse meninger og holdninger kan måles ved valg, folkeafstemninger og andre demokratiske midler. Deri ligger retsstaten, den retsstat, der er selve grundlaget for vores civilisation.

Med dette sagt er der grund til at ytre bekymring over de forholdsregler, som en række demokratier fra USA over Storbritannien til Danmark har følt sig presset til at indføre i deres nødvendige kamp mod en til dels usynlig fjende.

Et grelt eksempel på den statslige iværksatte krænkelse af de civiliserede staters retsorden, herunder respekten for menneskerettighederne, er Guantánamobasen på Cuba, hvor USA opbevarer formodede terrorister under forhold, der ville være ulovlige i USA og andre vestlige lande.

Antiterrorkrigen kan vare ganske meget længere end en krig mod Saddam Husseins regime i Bagdad. Der er en risiko for, at den offentlige mening i dette konfliktforløb vil vænne sig til skarpere overvågning af den enkeltes gøren og